

Kiuruveden kaupunki
Tekninen palvelukeskus

KIURUVEDEN KAUPUNKI

KESKUSTAAJAMAN ASEMAKAAVAMUUTOKSET 2025

KAAVASELOSTUS 18.3.2025

MAANKÄYTÖN
SUUNNITTELU

KAAVAHAARJU

Liitteet

- Asemakaavamuutokset kaavakartta 18.3.2025
- Rakentamistapaohje kortteli 78 tontti 6 (Uki-arkkitehdit 17.3.2025)
- Viranomaisneuvottelun muistio 30.5.2024 (aloitusvaihe)
- Viranomaisneuvottelun muistio 14.3.2025 (ehdotusvaihe)
- Asemakaavan seurantalomake (lopulliseen)

Erilliset liitteet

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Nivan koulun, opettajien asuintalojen ja yläkoulun rakennushistoriallinen selvitys (RHS) 2024, arkkitehtuuritoimisto J-P Husso 2024

Sisällys

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	1
1.1	Kaavan nimi.....	1
1.2	Alueen sijainti	1
1.3	Osa-alueiden rajaukset ja aluekuvaukset.....	2
2	SUUNNITTELUTILANNE.....	5
2.1	Maakuntakaava	5
2.2	Yleiskaava.....	8
2.3	Asemakaava	9
2.4	Kiuruveden yhtenäiskoulun hankesuunnittelu	12
2.5	Pohjakartta	14
2.6	Rakennusjärjestys	14
3	SELVITYKSET	14
3.1	Rakennushistoriallinen selvitys.....	14
3.1.1	Yhteenveto Nivan koulun arkkitehtuurin nykytilasta	16
3.1.2	Yhteenveto opettajien asuintalojen arkkitehtuurin nykytilasta	17
3.1.3	Yhteenveto yläkoulun arkkitehtuurin nykytilasta	18
3.1.4	Yhteenveto	19
3.2	Kuntokartoitukset.....	20
4	TAVOITTEET	22
4.1	Yleistä	22
4.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	22
4.3	Asemakaavamuutoksen tavoitteet.....	23
5	SUUNNITTELUMENETTELY	23
5.1	Asemakaavasuunnittelun tarve.....	23
5.2	Osallistuminen ja yhteistyö.....	23
5.2.1	Osalliset	23
5.2.2	Vireilletulo	24
5.2.3	Viranomaisyhteistyö ja -neuvottelut	24
5.2.4	Valmisteluvaiheen (kaavaluonnos) lausunnot ja niiden huomioonottaminen.....	24
5.2.5	Valmisteluvaiheen (kaavaluonnos) mielipiteet ja niiden huomioonottaminen	27
5.2.6	Kaavaehdotuksesta annetut lausunnot ja niiden huomioonottaminen.....	29
5.2.7	Kaavaehdotuksesta annetut muistutukset ja niiden huomioonottaminen.....	33
5.2.8	Suunnitteluvaiheet, käsittely ja päätökset	33
6	ASEMAKAAVAN KUVAUS.....	37
6.1	Kokonaisrakenne.....	37
6.2	Yhtenäiskoulun eri vaihtoehtojen kustannusarvioiden vertailu	37
6.3	Nivan korttelin asemakaavamuutos	38
6.3.1	Nivan korttelin vaihtoehdot luonnosvaiheessa.....	39
6.4	Kuorevirran alueen asemakaavamuutos.....	41
6.5	Lukion, kulttuuritalon ja linja-autoaseman alueiden asemakaavamuutos	41
6.6	Kiurunkulman alueen korttelin 236 asemakaavamuutos.....	43
6.7	Aluevaraukset	43
6.8	Kulttuuriarvot.....	45
6.9	Yleismääräykset	45
7	ASEMAKAAVAN VAIKUTUKSET	45
7.1	Yleistä	45
7.2	Yhdyskuntarakenne ja -talous	46
7.2.1	Palvelut	46
7.2.2	Yhdyskuntatekniset verkostot / liikenneyhteydet.....	46
7.2.3	Rakentaminen	46
7.3	Vaikutukset kulttuuriympäristöön.....	46
7.4	Sosiaaliset vaikutukset	47
8	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	48

1 Perus- ja tunnistetiedot

1.1 Kaavan nimi

Keskustaajaman asemakaavamuutokset 2025.

1.2 Alueen sijainti

KUVA 1: Kaavamuutoksen osa-alueiden A, B, C ja D sijainnit. Alueen rajausta ja kuvausta
Kaavamuutosalueet sijaitsevat Kiuruveden keskustan asemakaava-alueella.

Tarkemmin osa-alueet ovat:

- Kuorevirran urheilualue ja kortteli 84 (**alue A**)
- korttelit 35, 77 ja 78 (**alue B**)
- korttelit 36 ja 263 (**alue C**)
- 235 ja 236 (**alue D**)
- sekä näiden alueiden välittömässä läheisyydessä olevat kaavoituksen näkökulmasta tarpeelliset katu- ja viheralueet.

Osa-alueiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 29,5 ha.

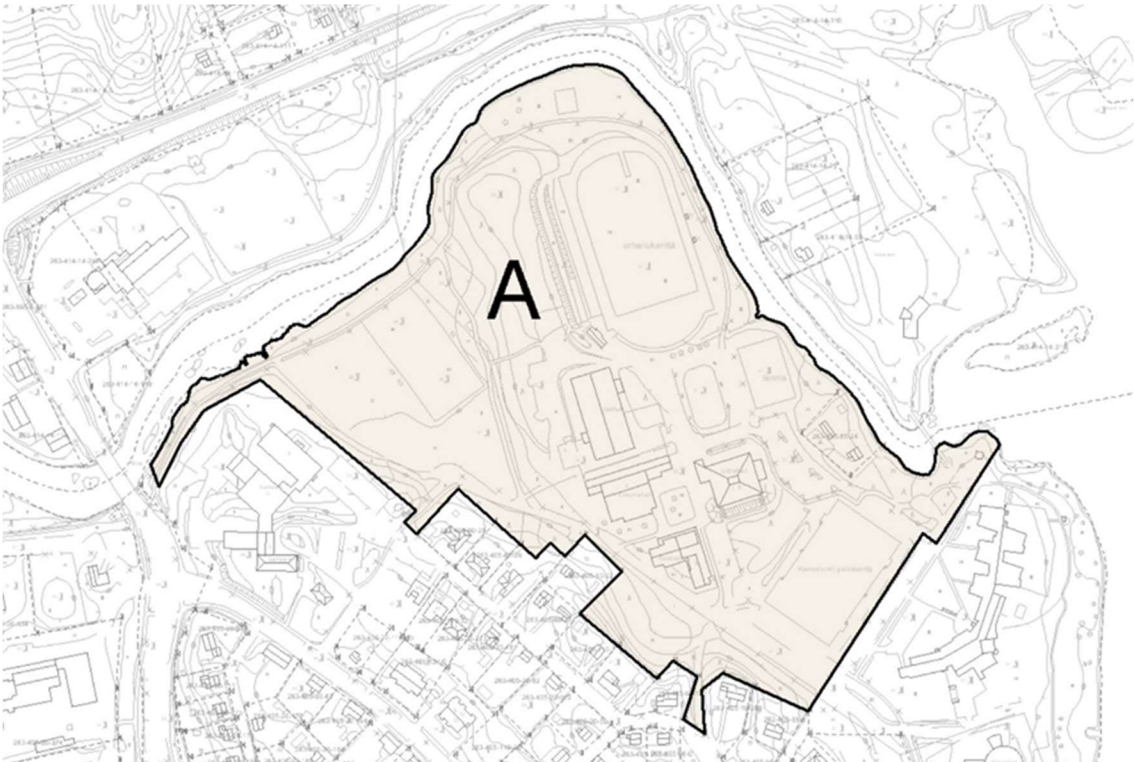
1.3 Osa-alueiden rajaukset ja aluekuvaukset

ALUE A

Alueella sijaitsee Kuorevirran urheilualue, jossa mm. uimahalli, jäähalli, luistelukaukalo, liikuntatalo, nuorisotalo, urheilu-, pallo- ja tenniskenttä ja frisbeerata. Alueen itäosassa on Kuorevirtaan rajautuva yksi rakennettu omakotitalotontti.

KUVA 2: Dronekuva Kuorevirran alueelta v. 2017

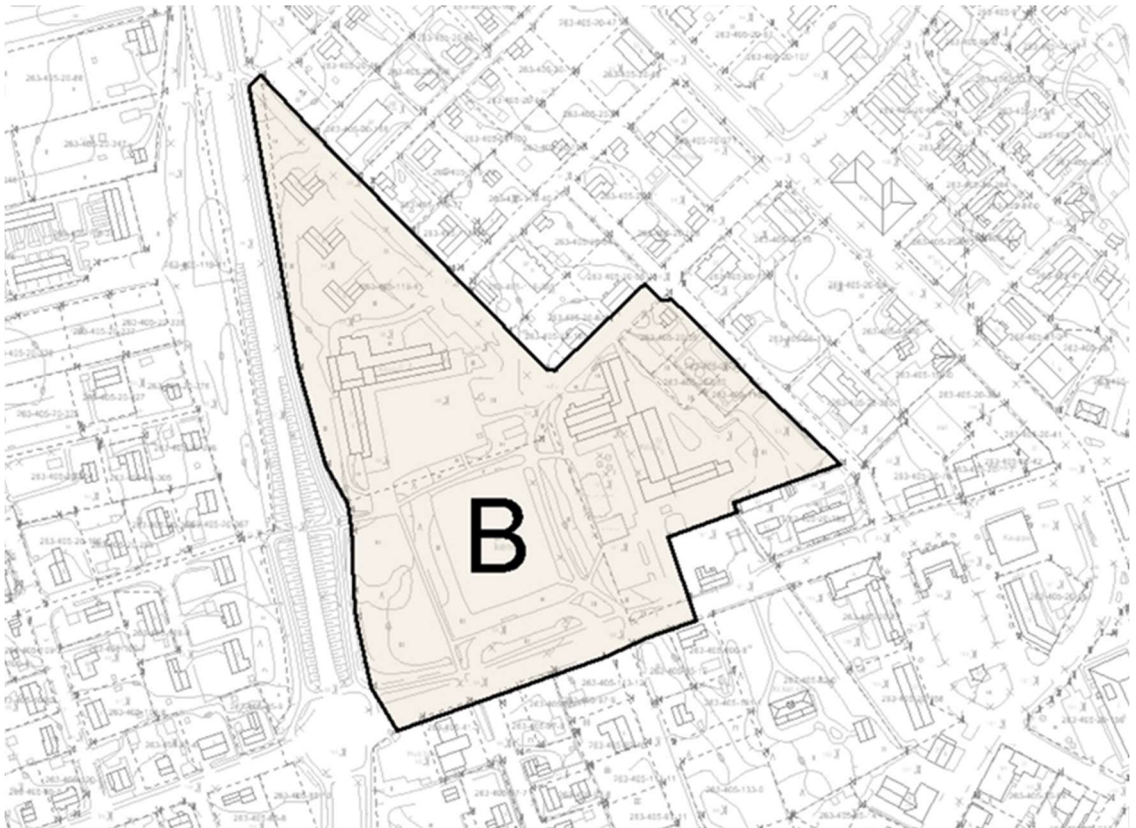
KUVA 3: Osa-alueen A rajaus (pinta-ala on noin 14,9 ha).

ALUE B

Alueella sijaitsee Nivan koulu (alakoulu) ja yläkoulu. Alueen luoteisosassa sijaitsee kolme entistä opettajien asuntolarakennusta, jotka ovat nykyisin vuokrataloyhtiön vuokra-asuntoina. Lounaisosassa sijaitsee pallokenttä ja linja-autoterminaali. Koilliskulmassa on yksi rakennettu omakotitalotontti.

KUVA 4: Dronekuva Nivan koulun alueelta v. 2017

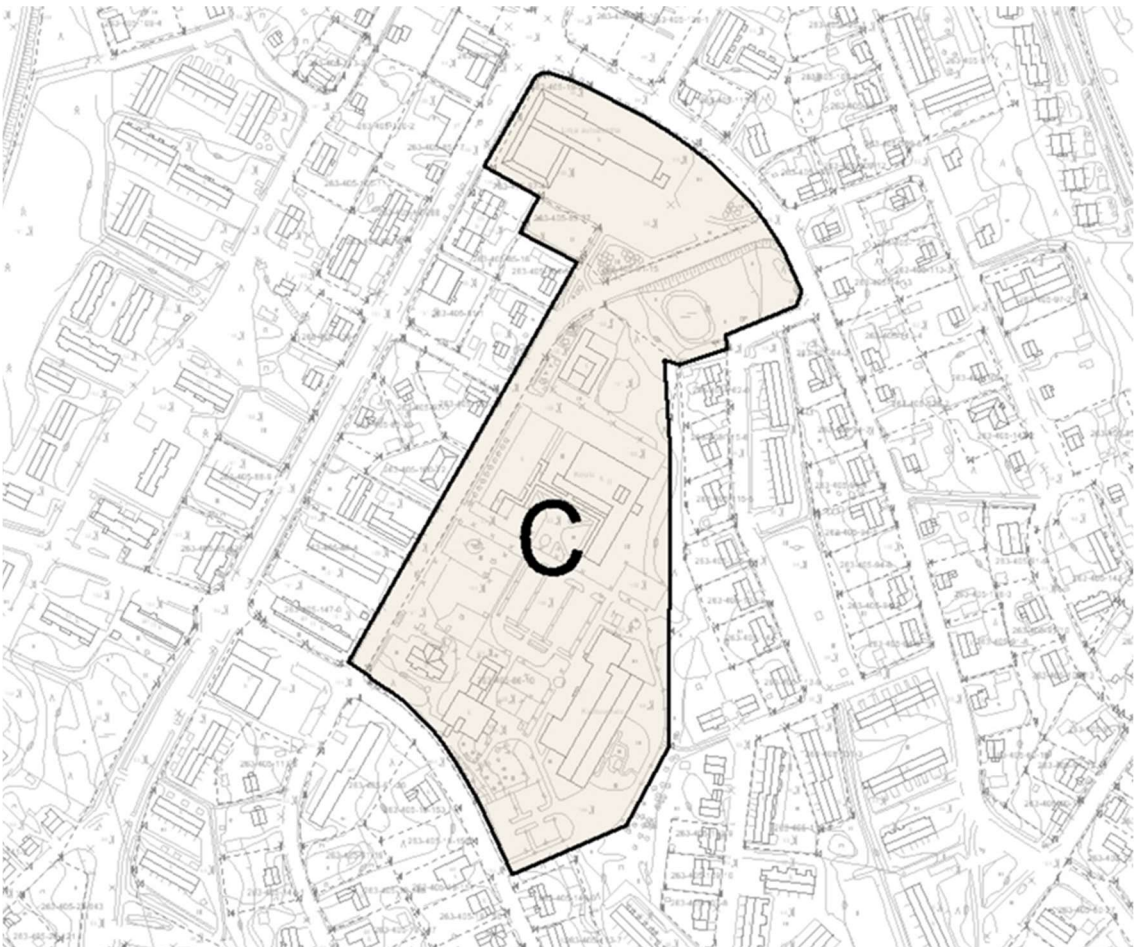
KUVA 5: Osa-alueen B raja (pinta-ala on noin 6,8 ha).

ALUE C

Alueella sijaitsee Kulttuuritalo, kirjasto, päiväkoti ja lukio. Lähteentien pohjoispuolella sijaitsee linja-autoasema.

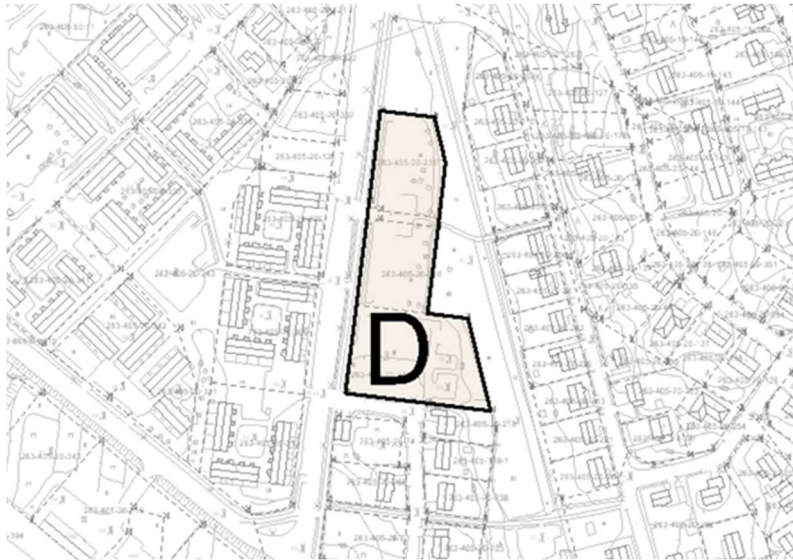
KUVA 6: Dronekuva kulttuuritalon ja lukion koulun alueelta v. 2017

KUVA 7: Osa-alueen C rajaus (pinta-ala on noin 6,7 ha).

ALUE D

Alueella sijainneet vuokratervitalot on purettu. Tontti on tällä hetkellä rakentamaton.

KUVA 8: Osa-alueen D raja (pinta-ala on noin 1,1 ha).

2 Suunnittelutilanne

2.1 Maakuntakaava

Voimassa olevat maakuntakaavat:

- Ympäristöministeriön 7.12.2011 vahvistama Pohjois-Savon maakuntakaava 2030
- Ympäristöministeriön 15.1.2014 vahvistama Pohjois-Savon tuulivoimamaakuntakaava
- Ympäristöministeriön 1.6.2016 vahvistama Pohjois-Savon kaupan maakuntakaava
- Maakuntavaltuuston 19.11.2018 hyväksymä Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 1. vaihe
- Maakuntavaltuuston 17.12.2024 hyväksymä Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2. vaihe
- Maakuntahallitus määräsi kokouksessaan 24.2.2025 §17 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se saa lainvoiman. Voimaantulosta on kuulutettu 26.2.2025.

Pohjois-Savon maakuntakaavaa 2040 on laadittu/laaditaan vaiheittain. Kaavassa käsitellään seuraavia teemakokonaisuuksia: 1. aluerakenne, asuminen ja elinkeinojen kehittäminen, 2. liikennejärjestelmä, 3. vihervarkosto ja luonnon monimuotoisuus, 4. luonnonvarat, 5. kulttuuriympäristö, 6. energia, yhdyskuntateknikka ja tekninen huolto ja 7. muut teemat. Lämpöleikkaava teema on ilmastonmuutos.

Tarkistamisen tavoitteena on saada aikaan voimassaolevista maakuntakaavoista yksi kokonaisuus, samalla nostaa seudullisen maankäytön rajaa ja näin yleispiirteistää maakuntakaavaa. Tavoitteena on myös painottaa ja valita niitä maakuntakaavallisia keinoja, joilla tuetaan Pohjois-Savon maakuntastrategian toteutumista.

Valmisteilla oleva maakuntakaava:

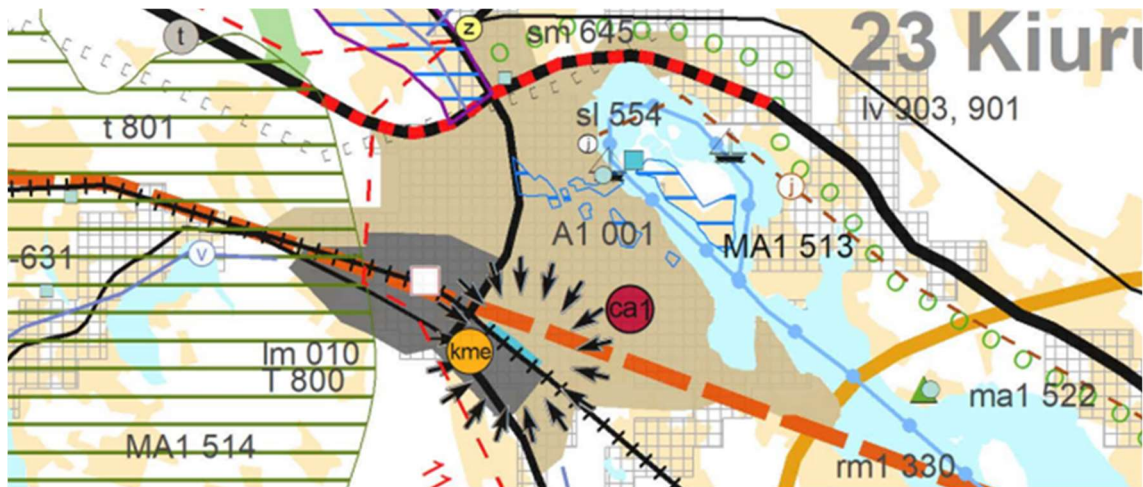
- Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 5.12.2023-19.1.2024.

Kaavassa käsitellään seuraavia teemakokonaisuuksia:

1. Aluerakenne ja elinkeinojen kehittäminen: vähittäiskaupan seudullisesti merkittäviin suuryksiköihin liittyvät muutostarpeet,
2. energia: aurinkovoiman sijoittuminen ja vetytalouden maakuntakaavalliset tarpeet,
3. muut teemat, mm. tuulivoimapotentiaali.

Lämpöleikkaava teema on ilmastonmuutos.

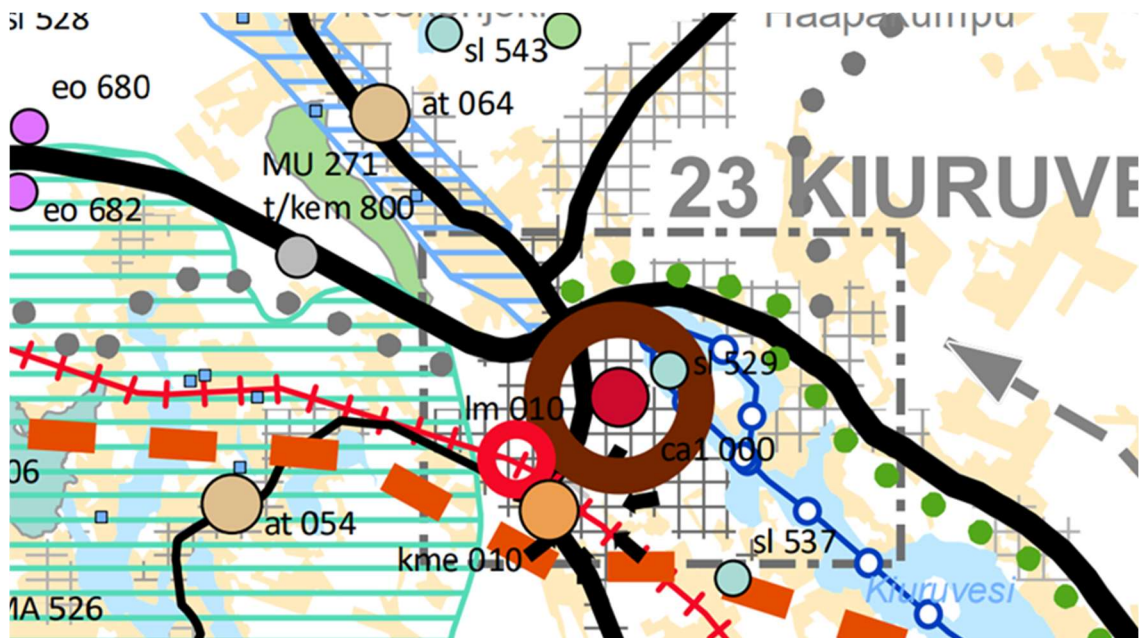
Pohjois-Savon maakuntakaavojen yhdistelmä

KUVA 9: Ote Pohjois-Savon maakuntakaavojen yhdistelmä – kuntakeskukset, Kiuruveden kuntakeskuksen kohdalta (www.pohjois-savo.fi)

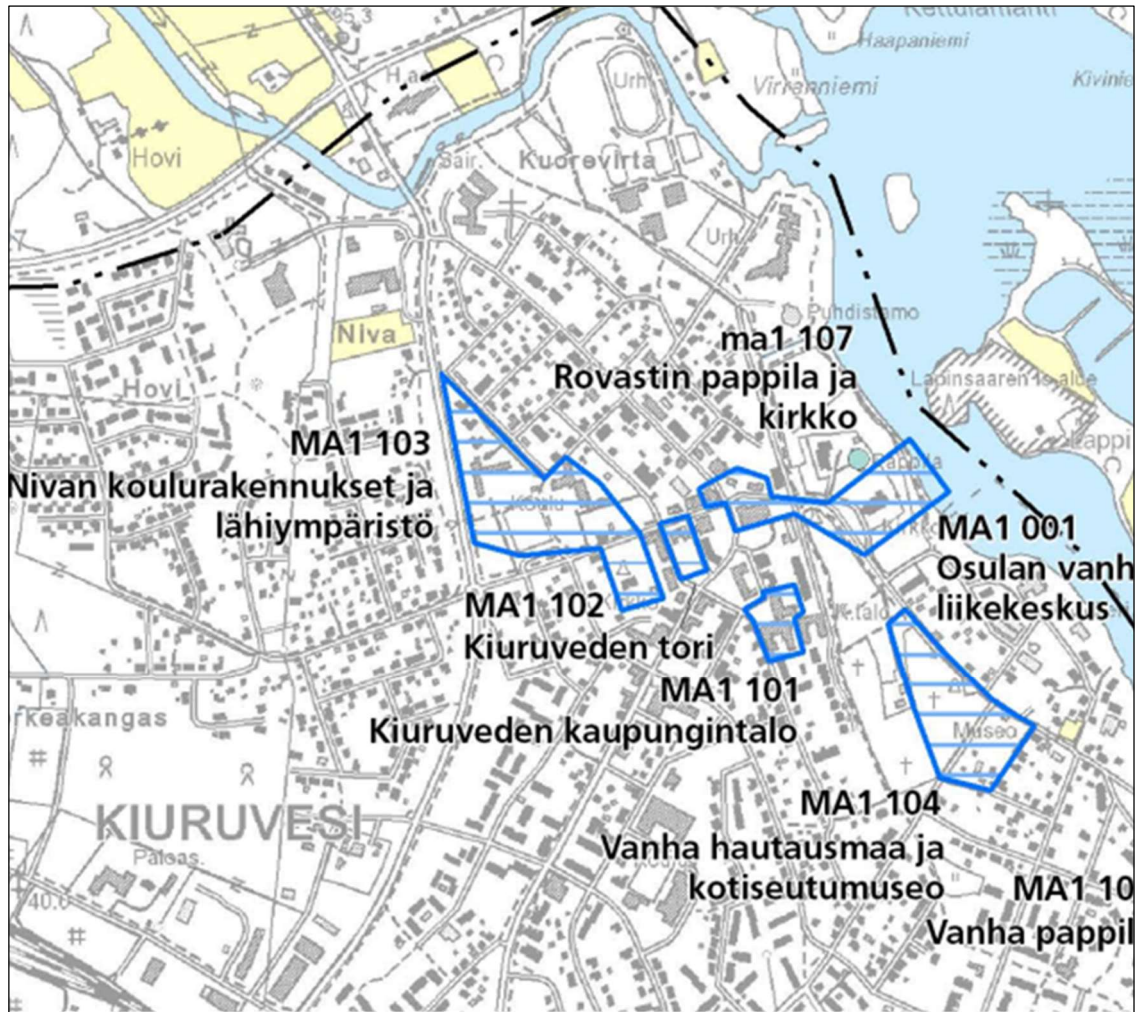
Voimassa olevissa maakuntakaavojen yhdistelmässä (ei sisällä maakuntakaava 2040 2. vaihetta) asemakaavan muutosalueet ovat taajamatoimintojen aluetta (A1 001).

Maakuntakaava 2040 2.vaihe

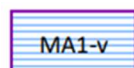
KUVA 10: Ote Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 2.vaiheen hyväksytystä kaavasta suunnittelualueen kohdalta (www.pohjois-savo.fi)

P-S maakuntakaavan 2040 2. vaiheessa asemakaavoitettava alue on osoitettu merkinnällä ca1 – keskustatoimintojen alakeskus, seudullisesti merkittävä, vahva keskustatoimintojen alakeskus.

KUVA 11: Ote Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 – Kiuruveden keskus (www.pohjois-savo.fi)

Suunnittelualueelle B (pääosiltaan) kohdentuu kaavamerkintä (MA1) kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tärkeä kohde tai alue, maakunnallisesti arvokas.

ma1-v

ma1

KULTTUURIYMPÄRISTÖN KANNALTA VALTAKUNNALLISESTI TAI MAAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE (3)

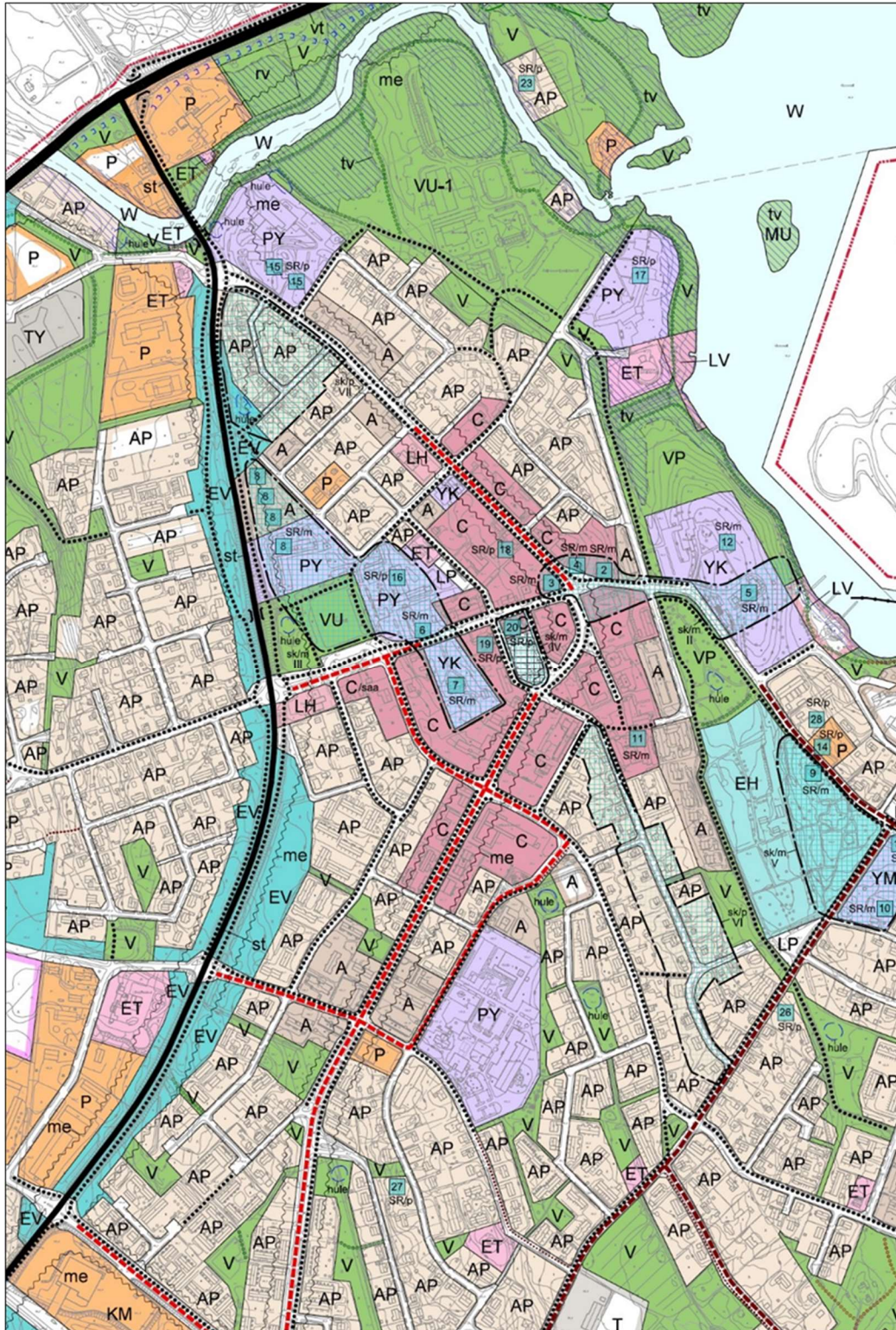
Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (MA1-v, ma1-v) ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt (MA1, ma1).

Suunnittelumääräys: Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Valtakunnallisesti merkittävien alueiden (MA1-v, ma1-v) suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja museoviranomaisilta.

- Kohde MA1 103, Nivan koulurakennukset ja lähiympäristö.

2.2 Yleiskaava

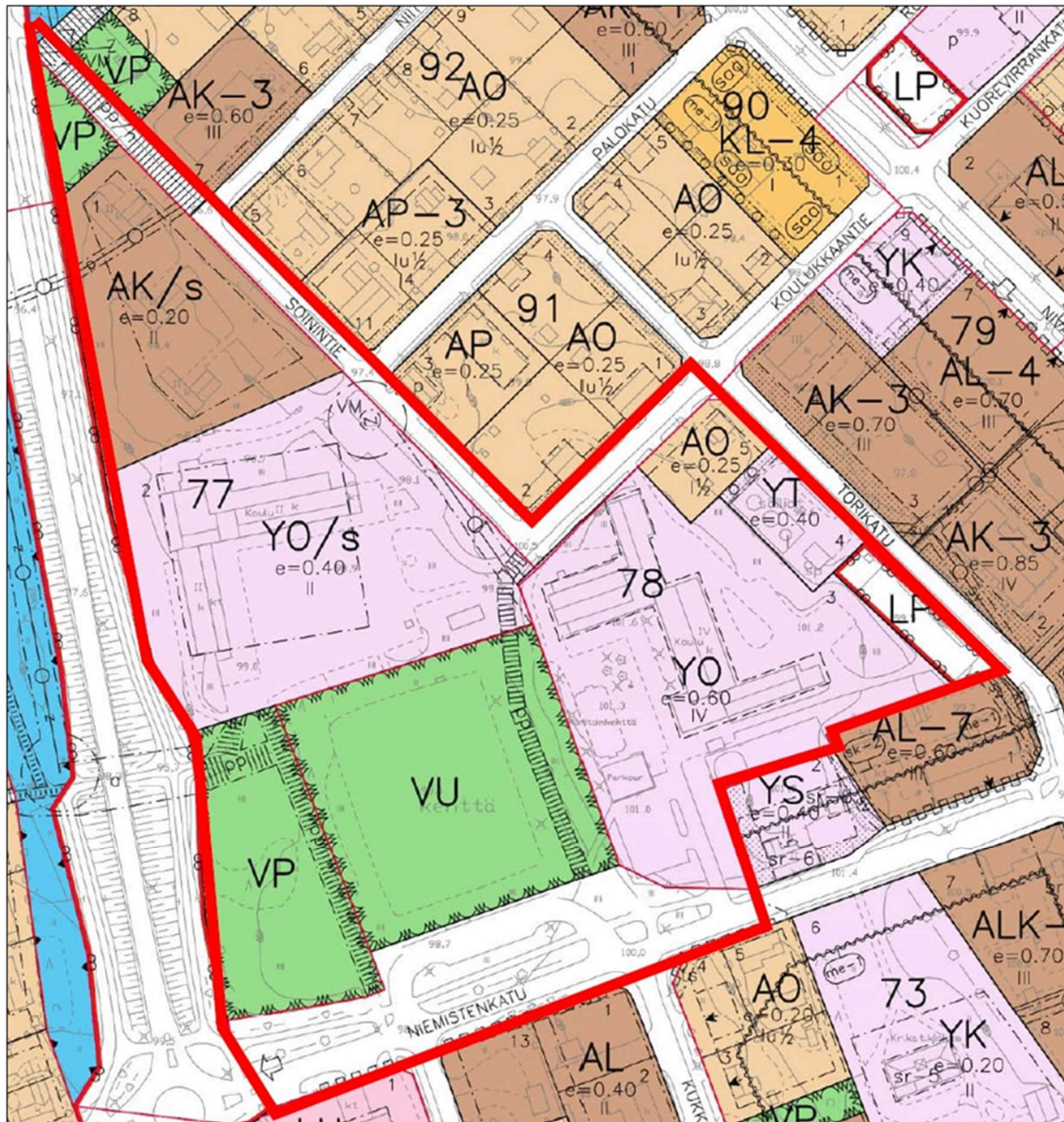
Alueella on voimassa Taajaman osayleiskaava 2040, hyväksytty 17.6.2019.

Kuva 12: Ote Taajaman osayleiskaavasta 2040.

Taajaman osayleiskaavan merkintöjä:

PY JULKISTEN PALVELUJEN JA HALLINNON ALUE

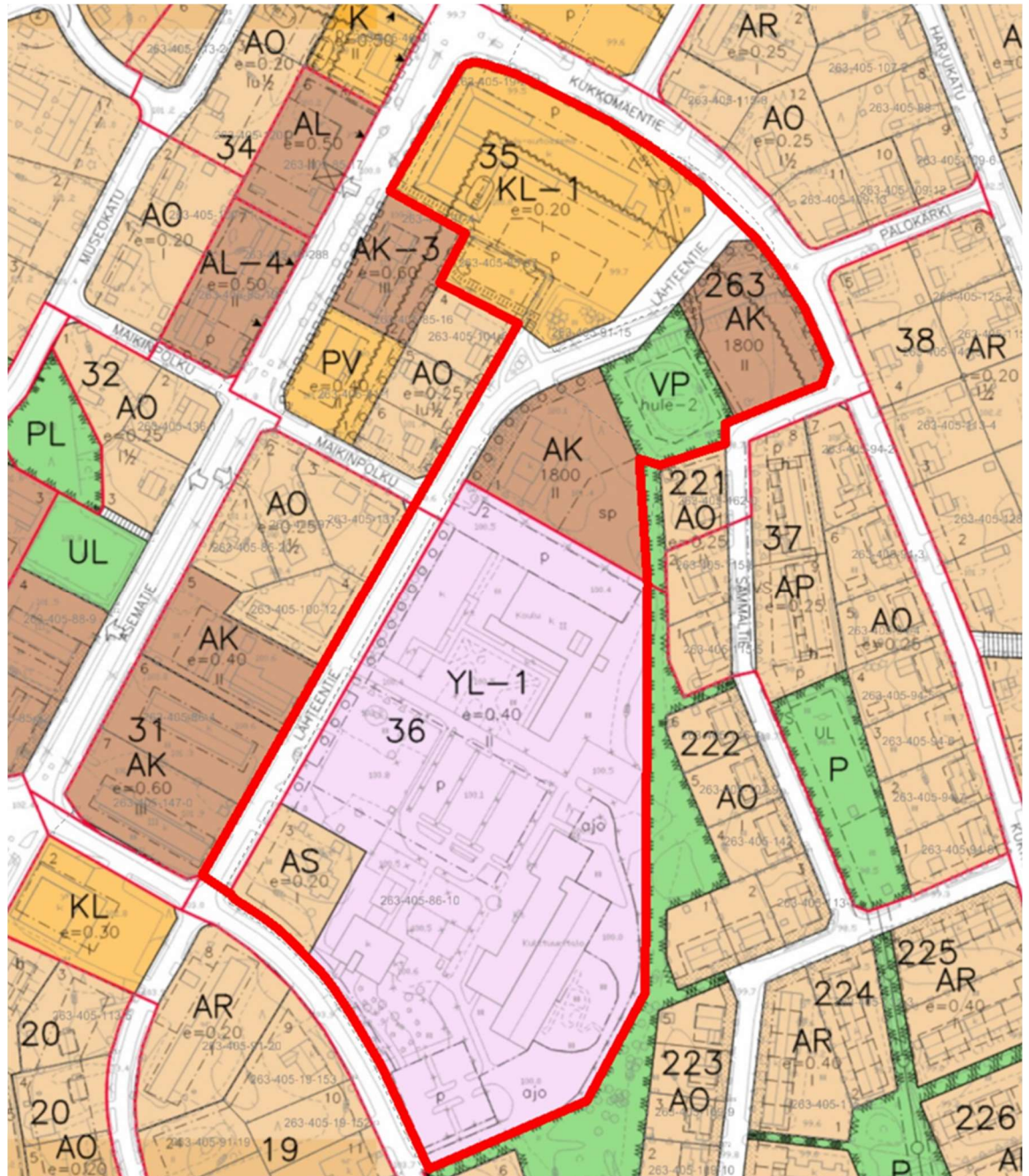
Kuva 14: Osa-alueen B kohdalta ote ajantasa-asemakaavasta.

Asemakaavamerkintöjä:

AK/s	Asuinkerrostalojen korttelialue, jolla ympäristö säilytetään. Alueella olevien rakennusten peruskorjaus- ja muutostöiden sekä uudisrakentamisen tulee olla sellaista, että alueen taajamakuullinen luonne säilyy.
YO/s	Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue, jolla ympäristö säilytetään. Alueella olevien rakennusten peruskorjaus- ja muutostöiden sekä uudisrakentamisen tulee olla sellaista, että alueen taajamakuullinen luonne säilyy.

Osa-alue C

- AK, Linja-autoaseman alueen ja Ambrontien ak-muutos / hyv. 16.1.2017
- AK, Lähteen koulukeskuksen ak-muutos / hyv. 9.9.2013

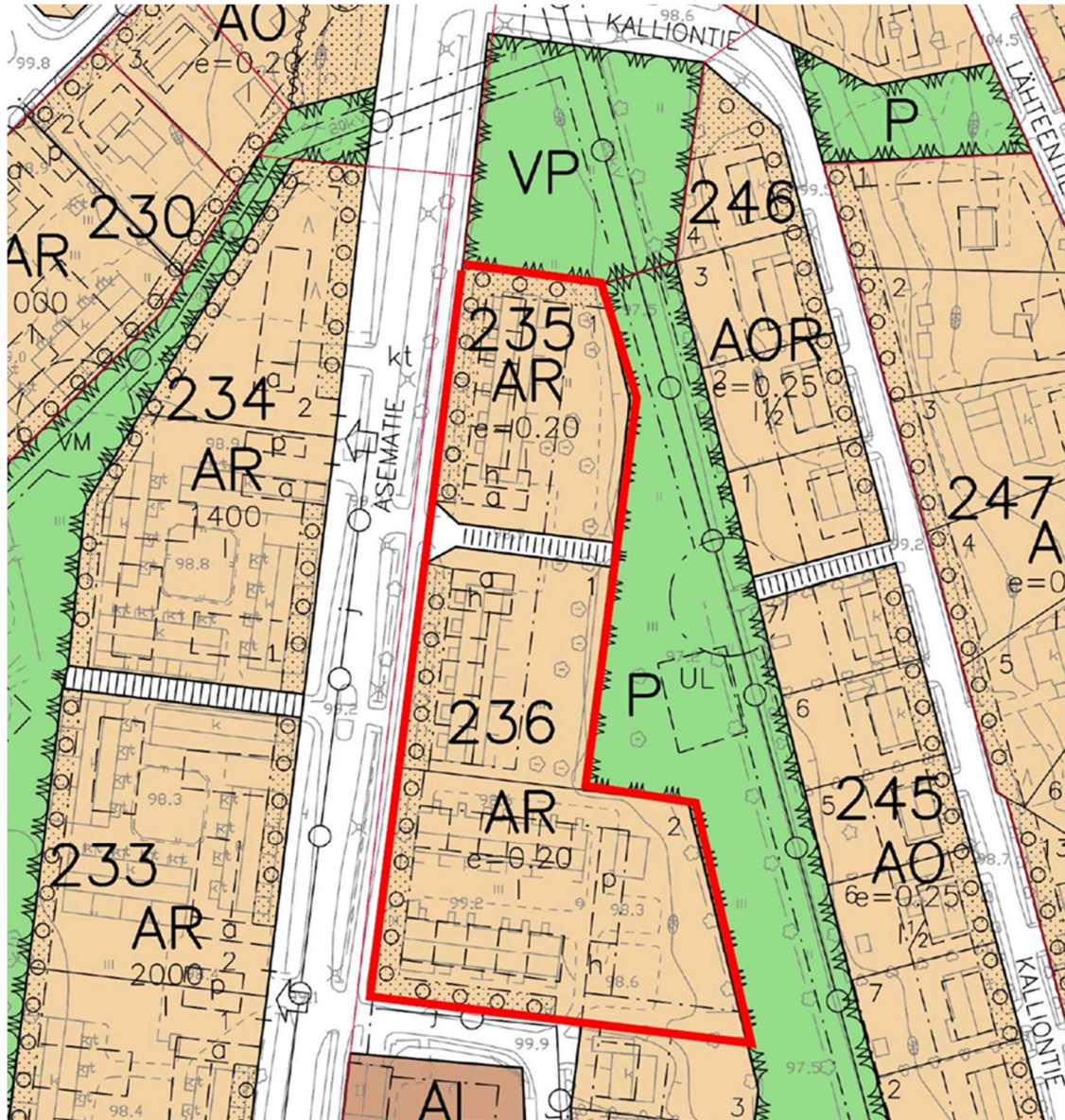

Kuva 15: Osa-alueen C kohdalta ote ajantasa-asemakaavasta.

YL-1 Julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue päiväkotia, koulua sekä kirjasto- ja kulttuuritiloja varten.

Osa-alue D

- RK, Kallion alue rakennuskaavan muutos / hyv. 29.1976.
- RK, Taajamatiejärjestelyjen edellyttämät rk-muutokset / hyv. 30.3.1998

Kuva 16: Osa-alueen D kohdalta ote ajantasa-asemakaavasta

2.4 Kiuruveden yhtenäiskoulun hankesuunnittelu

Kunnassa on käynnistetty keskustan kouluratkaisun hankesuunnittelu. Hankesuunnittelussa tutkitaan nykyisten opetusrakennusten peruskorjausvaihtoehdon lisäksi uudisrakentamista sijoittuen kaavamuutosten kohteena oleville osa-alueille (A;B;C). Kaavamuutoksilla haetaan myös kaavallista joustavuutta mahdollisille palvelurakentamistarpeille. Tavoitteena on, että em. hankesuunnittelu olisi valmis 2025 alussa.

Kouluratkaisun suunnittelussa huomioidaan eri toteutusvaihtoehtoja ja on mahdollista, että perusopetuksen toimintoja tullaan tulevaisuudessa sijoittamaan muualle kuin Nivan korttelialueelle. Perusopetusta palvelevan maankäytön mahdollisuuksia ja kaavan monipuolistamista tarkastellaan Kuorevirran urheilualueella sekä nykyisen kulttuuritalon ja lukion korttelialueella. Hankesuunnittelussa tutkitaan nykyisten opetusrakennusten peruskorjausvaihtoehdon lisäksi uudisrakentamista sijoittuen kaavamuutosten kohteena oleville korttelialueille.

Uudisrakennuksen sijaintivaihtoehtojen VE1-VE3 vertailu (Kiuruveden yhtenäiskoulun hankesuunnittelu, kaupunginvaltuusto 23.9.2024, UKI ARKKITEHDIT):

VE 1 KOULUKESKUS

- + Keskeinen sijainti
 - + Hyvä saavutettavuus
 - + Pihan toimitoja valmiina
 - + Toimiminen tapahtumakeskuksena
 - + Palvelee keskustan elinvoimaisuutta ja kaupunkikuvaa
 - + Alueella valmis infra koulua varten
-
- Tontilla korkeuseroja
 - Yläkoulun iso sali puretaan
 - Nivan koulun ja yläkoulun säilyttäminen hankalaa uuden yhtenäiskoulun sijoituessa samalle alueelle
 - nykyiset koulurakennukset jäänevät huonokuntoisina vaille käyttöä

Yhtenäiskoulu 6269 k-m²

- Pieni liikuntasali alakoululle (330 m²)
- Yläkoulun liikunta hoidetaan Kuorevirran alueella
- Kotitalouden opetus hoidetaan Kuorevirran alueella

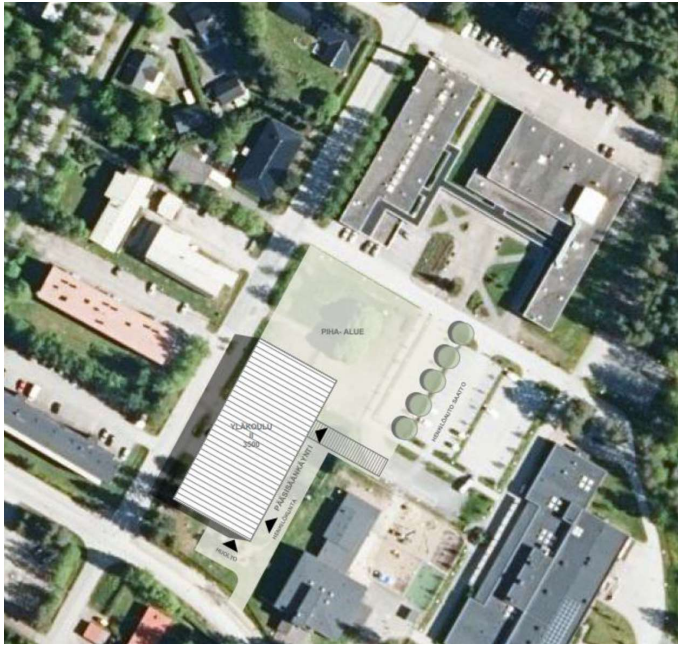

VE2 KUOREVIRRRANRANTA

- + Lähellä liikuntapalveluja
- + Hyvä maisema/ näkymät
- Tontti alava –vaatii täyttööä
- Mahdollinen paaluperustus lisää kustannuksia
- Saattoliikenne vaatii katutöitä
- Tontti on vähän pussin perällä

Alakoulu 3475 k-m²

- Ei liikuntasalia, liikunta hoidetaan Kuorevirran alueella

VE3 KULTTUURITALO - LUKIO

- + Lähellä linja-autoasemaa
- + Yhteiskäyttötilat lähellä
- + Campusmainen alue
- Tontti ahdas, yhtenäiskoulua ei mahdu purkamatta lukiota
- Sijainti kaukana liikunta-alueista
- Kotitaloustila kaukana

Yläkoulu 3753 k-m²

- Pieni liikuntasali(330 m²)
- Muu liikunta hoidetaan Kuorevirran alueella
- Kotitalouden opetus hoidetaan Kuorevirran alueella

2.5 Pohjakartta

Yleiskaavan pohjakarttana on Kiuruveden kaupungin ylläpitämä numeerinen asemakaavan pohjakartta.

2.6 Rakennusjärjestys

Kiuruveden rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2020.

3 Selvitykset

3.1 Rakennushistoriallinen selvitys

Rakennushistoriallinen selvitys (Nivan koulu, opettajien asuintalot, yläaste) on tehty vuonna 2024 (Kiuruveden Nivan koulun, opettajien asuintalojen ja yläkoulun rakennushistoriallinen selvitys (RHS) 24.10.2024, Arkkitehtuuritoimisto J-P Husso).

Tämän rakennushistoriallisen selvityksen tarkoituksena oli tarkastella Nivan koulun, opettajien asuintalojen ja yläkoulun kokonaisuuden suunnittelun, rakentamisen, käytön ja muutosten historiaa. Lisäksi selvityksessä arvioidaan rakennusten ominaispiirteitä ja säilyneisyyttä.

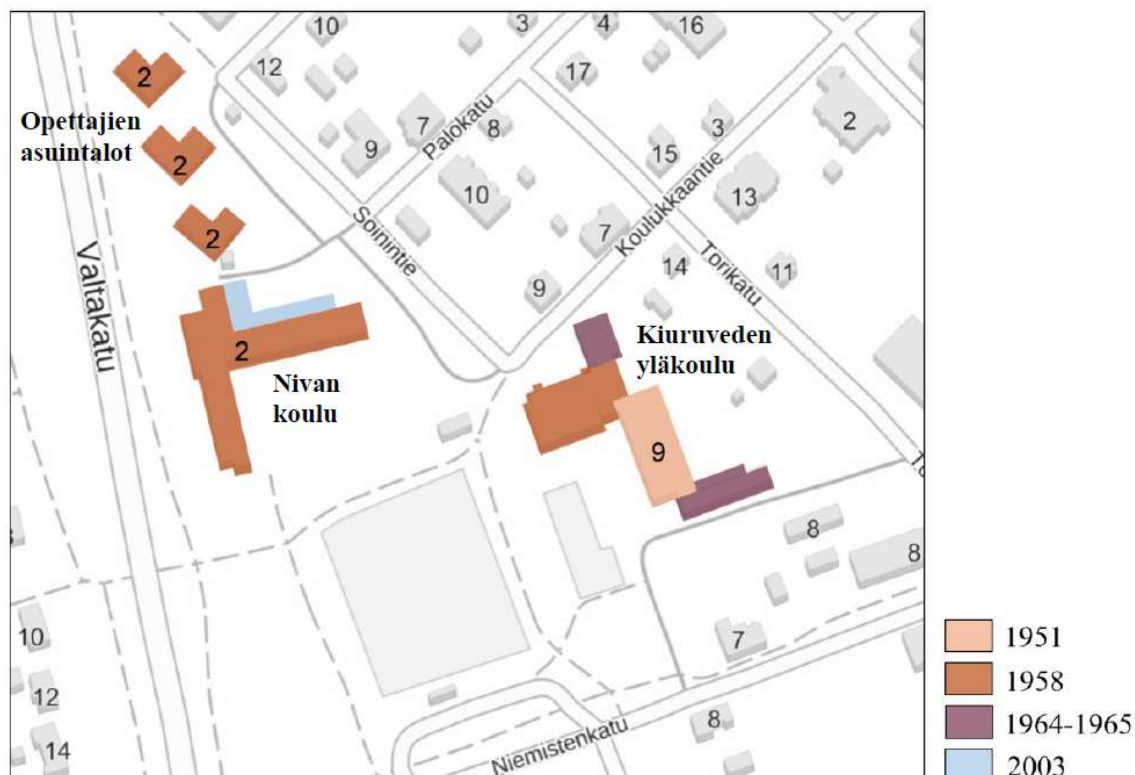
Tämän rakennushistoriallisen selvityksen kohteena ovat Nivan koulu, opettajien asunnot ja Kiuruveden yläkoulu kuuluvat keskustataajaman asemakaavamuutoksen (2024) suunnittelualueelle B, johon kuuluvat korttelit 35, 77 ja 78. Suunnittelualueella tulee ottaa huomioon asemakaavan ajantasaisuuteen koskien kulttuuriympäristöarvoja.

Asemakaavamuutosten tavoitteena on palvella tulevaa kouluratkaisua, jotta alueella voidaan mahdollistaa nykyisen käyttötarkoituksen lisäksi laajasti varhaiskasvatuksen ja opetuksen palveluita. Kaavatyö tukee samaan aikaan käynnissä olevaa keskustan kouluratkaisun hankesuunnittelua, jossa tutkitaan nykyisten opetusrakennusten peruskorjaamisen lisäksi uudisrakentamista sijoittuen kaavamuutoksen alla oleville alueille. Kiuruveden kaupunki on tunnistanut tarpeelliseksi

tarkastella keskustan kouluratkaisuja perusopetuksen tiloissa tunnistettujen sisäilmaongelmien vuoksi. Kouluratkaisun suunnittelussa otetaan huomioon erilaiset toteutusvaihtoehdot.

Nykytila ja säilyneisyys

Nivan koulu ja Kiuruveden yläkoulu ovat molemmat käytössä koulurakennuksina, mutta sisäilma-ongelmien vuoksi osa tiloista on kuitenkin jouduttu ottamaan pois käytöstä. Kolme opettajien asuintaloa omistaa tänä päivänä Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma ja ne toimivat vuokratiloina.

KUVA 17: Nivan koulun ja opettajien asuintalojen ja Kiuruveden yläkoulun historiallinen kerrostuneisuus (kuvalähde: Pohjakartta Paikkatietoikkuna)

Nivan koulun ja opettajien asuintalot

Nivan koulu ja opettajien asunnot edustavat sotien jälkeistä romanttista tyyliä. Rakennukset ovat vuosien saatossa säilyneet tuhoavilta korjauksilta. Rakennusten erityispiirteinä ovat räystäät varustuneen, rappaus, ikkunat ja sisäänkäynnin pyöreä askelma-aihe.

Nivan koulu ja opettajien asuintalot on inventoitu ensimmäisen kerran vuonna 1989. Teija Ahonen on laatinut selvityksen vuonna 1999, jossa on todettu rakennukset maakunnallisesti R ja M. Inventointia on päivitetty taajaman osayleiskaavan laatimisen yhteydessä vuonna 2002 sekä myöhemmin asemakaavan muutosten yhteydessä. Maakunnallisesti arvokkaat kohteet on esitelty Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030, johon liittyy Pohjois-Savon kulttuuriympäristöselvitys (osa 2, Pohjois-Savon liitto 2011). Kulttuuriympäristön selvityksiä on päivitetty muun muassa yleiskaavan yhteydessä vuonna 2015 ja taajaman osayleiskaavan tarkistuksen yhteydessä vuonna 2017.

Aiemmissa inventoinneissa Nivan koulu ja opettajien asuintalot ovat saaneet seuraavat rakennuskulttuurilliset arvot:

Rakennushistoriallinen:	Rakennukset edustavat arkkitehti Aarne Timosen tuotantoa, jonka merkitys taajamakuvaan huomattava. Yhtenäinen kokonaisuus, missä rakennusten tyylipiirteet säilyneet hyvin.
Historiallinen:	Liittyy koululaitoksen historiaan.
Maisemallinen:	Rakennukset puustoineen muodostavat yhdessä yläkoulun kanssa maisemallisesti näkyvän koulurakennusten kokonaisuuden, joka

liittyy Puistolan ja Ortodoksisen kirkon puistomaiseen julkisten rakennusten alueeseen.

Merkittävyys: II, R, H, M

Suojelu: Maakuntakaavassa MA1, kulttuuriympäristön kannalta maakunnallisesti tärkeä alue tai kohde.

Taajaman osayleiskaavassa (2005) paikallisesti merkittävä rakennuskohde. Asemakaavassa alue, jolla ympäristö säilytetään (s).

Yläkoulu

Yläkoulun arvo, paikallisesti merkittävänä kohteena, perustuu vuonna 1989 tehtyyn inventointiin ja myöhemmin toteutettuihin päivityksiin. Inventointia on päivitetty taajaman osayleiskaavan laatimisen yhteydessä vuonna 2002 sekä myöhemmin muun muassa asemakaavan muutosten yhteydessä.

Aiemmissa inventoinneissa Kiuruveden yläkoulu on saanut seuraavat arvot:

Kulttuurihistorialliset arvot:

Rakennushistoriallinen: Edustaa arkkitehti Aarne Timosen 1950-luvun tuotantoa Kiuruvedellä.

Historiallinen: Liittyy koululaitoksen historiaan.

Maisemallinen: Taajaman maamerkki, muodostaa ala-asteen kanssa yhtenäisen 1950-luvun koulukokonaisuuden.

Merkittävyys: III, R, H, M

Suojelu: Taajaman osayleiskaavassa (2005) paikallisesti merkittävä rakennuskohde.

Seuraavassa yhteenvedot rakennusten nykytilasta:

3.1.1 Yhteenvedo Nivan koulun arkkitehtuurin nykytilasta

Nivan koulu yhdessä opettajien asuintalojen kanssa muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, jossa rakennusten tyylipiirteet ovat säilyneet hyvin. Nivan koulun arkkitehtuuri on samaan aikaan ajatonta sekä aikansa kuva. Koulurakennusta on ylläpidetty ja huollettu vanhaa kunnioltaan ja vuoden 2003 laajennus on toteutettu harkiten ja alisteisena alkuperäiselle rakennukselle. Arkkitehtuurisesti onnistunut laajennusosan toteutus ottaa huomioon alkuperäisen rakennuksen arvon ja lisää samanaikaisesti rakennuksen toiminnallisuutta ja siten pidentäen sen elinkaarta. Rakennuksen historiallinen kerrostuneisuus on hyvin esillä ulkoarkkitehtuurissa, ja laajennus on selkeästi erotettavissa alkuperäisestä rakennusmassasta.

Koulun massoittelu selkeästi erottuviin siipiin luo rakennuksen ulkopuolelle selkeitä piha-alueita ja mahdollistaa luonnonvalon kierron sisätiloissa. Rakennuksen eteläinen siipi johdattaa sisäpihalta pääaulaan. Kapeahko runkosyvyys jakaa luonnonvaloa rakennuksen eri tiloihin, mikä vähentää rakennuksen riippuvuutta keinotekoisista valonlähteistä sekä lisää viihtyvyyttä. Luonnonvalo on etenkin oppimisympäristöissä merkittävässä asemassa.

Koulun mittakaava, matalahko korkeus ja osiin jaettu massa, on mitoitettu oikeaan kokoon suhteessa sen käyttäjiin, koululaisiin. Oikein suhteutettu mittakaava on yksi viihtyisäksi koettujen koulunkäyntiympäristöjen tärkeä osatekijä. Viihtyvyys tukee oppilaiden hyvinvointia ja mielen-terveyttä.

Rakennuksessa on onnistuneet luonnonvalo-olosuhteet, etenkin ylävalon osalta. Yhdestä suunnasta, esimerkiksi sivuikkunoiden kautta, tuleva valo, koetaan usein kovana ja karuna. Useista suunnista ja esimerkiksi yläkautta lankeava luonnonvalo taas tekee tilan valo-olosuhteista miellyttävät.

Nivan koulun arkkitehtonisesti merkittävimpiä piirteitä ovat siipimäinen massoittelu osana kokonaisuutta, onnistuneet valo-olosuhteet ja herkädet detaljit, kuten portaikkojen ikkuna-asetelmat.

Nivan koulun osalta tulisi tehdä ratkaisuja, jotka kunnioittavat rakennuksen historiaa ja alkuperäisiä suunnitteluperiaatteita. Rakennuskokonaisuuden tulisi muodostaa ulkoasultaan arkkitehtuuri-

sesti yhtenäinen kokonaisuus. Jos rakennusteknisistä syistä osittainen purkaminen olisi välttämätöntä, purettaviksi suunniteltavia osia tulee korvata vanhaa rakennusta kunnioittaen ja alkuperäiseen sopeuttaen. Rakennuksen keskiosa pääauloineen on kulttuurihistoriallisesti rakennuksen merkittävin osa. Jos rakennusteknisistä syistä siipirakennuksia ei ole järkevä säilyttää, tulisi uudisosien suunnittelussa pyrkiä siipimäiseen tyyliin alkuperäistä kunnioittaen. Oppimisympäristöä suunnitellessa tulee ottaa huomioon niin toiminnalliset kuin tilalliset tarpeet, jotta tilat palvelevat hyvin myös tulevaisuuden tarpeita.

KUVA 18: Nivan koulu. Kuvalähde: Kiuruveden kaupunki, kuvaaja ei tiedossa.

3.1.2 Yhteenveto opettajien asuintalojen arkkitehtuurin nykytilasta

Opettajille tehty kolme asuinrakennusta kertovat tarinaa rakennusaikansa asuntotilanteesta; sodan jälkeen oli kova asuntopula. Myös henkilökunnasta, varsinkin pätevästä opettajista, oli pulaa. Niinpä heitä koitettiin houkuttaa tulemaan Kiuruvedelle töihin ja asumaan rakentamalla kolme asuinrakennusta.

Opettajien asuintalot ovat säilyneet hyvin ajassa. Ulkoarkkitehtuuriltaan kolme taloa muodostavat onnistuneen kokonaisuuden, joka on mukautunut hyvin ajan saatossa muuttuviin tarpeisiin. Ajan arkkitehtuuri on ulkotilojen lisäksi näkyvillä myös sisätilojen yksityiskohdissa. Valoisat ja tilavat asunnot ovat hyvin toiminnallisia ja palvelevat myös nykyajan tarpeita.

Nämä kolme rakennusta ovat tärkeä osatekijä viihtyisässä miljöössä. Pienkerrostalot ovat mittakaavaltaan siroja, mikä mahdollistaa valoisat ja vehreät näkymät niin asuntojen sisä- kuin ulkopuolellakin ja luovat viihtyisää asuinympäristöä. Maisemallisena piirteenä vehreys on ollut aina osa opettajien asuintalojen ympäristöä ja pihapiiri on edelleen tänä päivänä hyvin hoidettu.

Kellarikerrosten remontoinnilla taloihin on lisätty käyttömukavuutta, mikä lisää toiminnallisuuden kautta rakennusten käyttöikä. Rakennukset vaativat säännöllistä huoltoa sekä rakennusteknistä tarkastelua, jotta niiden elinkaari voidaan turvata myös jatkossa.

Yksikerroksinen siipiosa on omintakeisuutensa, mutta myös onnistuneen lopputuloksensa kautta persoonallinen ratkaisu, joka on harvinainen aikansa muihin rakennuksiin verrattuna. Lisäksi tämän mittakaavan pienkerrostalot eivät ole tavanomaisia nykyasuinrakentamisessa.

Kolme opettajien asuintaloa tulee säilyttää yhtenäisenä kokonaisuutena, etenkin kun ovat suhteellisen hyväkuntoisia ja pidettyjä vuokra-asuntoja. Yhdessä Nivan koulun kanssa opettajien asuintalot muodostavat kokonaisuuden, jonka säilyminen tulisi turvata.

KUVA 19: Rakennukset A ja B kuvattuna idästä.

3.1.3 Yhteenveto yläkoulun arkkitehtuurin nykytilasta

Kiuruveden yläkoululla on pitkä historia, jonka alku ajoittuu suurten ikäluokkien kasvaneeseen koulutilatarpeeseen. Rakennusta on laajennettu tilantarpeen kasvun myötä useaan otteeseen ja historiallinen kerrostuma on nähtävissä ulkoarkkitehtuurissa. Laajennusosat ovat osittain irrallisen oloisia, sillä lisääntynyt tilantarve on ratkaistu vaihteittain ja nopeasti muuttuviin tilatarpeisiin tehdyillä laajennusosilla. Laajennukset vaikuttavat paikoitellen sattumanvaraisesti ratkaistuilta ja kokonaisuus ei ole täysin yhtenäinen.

Yläkoulu muodostaa kokonaisuutena yhdessä Nivan koulun kanssa merkittävän kulttuuriympäristön, joka edustaa Aarne Timosen 1950-luvun tuotantoa. Rakennuksen vanhin keskiosa rakentuu rakennuksen halkaisevan keskikäytävän ympärille. Käytävä tukeutuu pääosin keinovaloon, mutta luokahuoneisiin lankeaa paljon luonnonvaloa. Rakennuksen päädyt ovat valoisat, vaikka alkuperäinen päätyjen detajliikka onkin kärsinyt laajennusten yhteydessä.

Kiuruveden yläkoulun arkkitehtuurillisesti merkittäviä osia ovat rakennuksen keskiosa ja keski-osan porraskoristelu ja kaiteet, alkuperäiset tammiovet ovipumppuineen ja päätyjen ikkunat. Eri-tyisesti rakennuksen keskiosan keskelle sijoittuva luonnonvalossa kylpevä portaikko alkuperäisine kaiteineen on arkkitehtuurillisesti merkittävä elementti. Vanhassa voimistelusalissa on kaunista detajliikkaa, esimerkiksi pilareissa, minkä valossa uuden voimistelusalin ratkaisut jäävät vaatimattomiksi.

Arkkitehtonisesti rakennuksen kolmekerroksinen laajennettu eteläsiipi poikkeaa tyyliään alkuperäisestä keskiosasta eikä tuo kaupunkikuvallisesti lisäarvoa rakennuksen arkkitehtuuriin. Laajennusten liittymät alkuperäiseen keskiosaan vaativat selkeyttä muun muassa kattojen keskinäisen sommittelun osalta. Vanha ja uusi voimistelusalin laajennus jäävät ulkoarkkitehtuuriltaan irrallisiksi alkuperäisestä keskiosasta.

Vanhan voimistelusalin massoittelu luo kuitenkin kiinnostavaa ja viihtyisää välituntipihaa. Piha-alue jää etelään avoimeksi, minkä ansiosta pihan pienilmasto on miellyttävä, kunhan varjostavia lehtipuita on auringon puolella riittävästi. Ilmaston lämpenemisen myötä, varjostamiseen tulee kiinnittää huomiota. Eri-tyisesti lounais- ja eteläsiivien varjostamisratkaisut ovat merkittäviä, jotta luokahuoneet eivät ylikuumene yhä lämpenevinä syysaikoina.

Välituntipihojen suuntaus on toimiva ja harkiten suunniteltu. Piha-alueen eteläosaan ei tulisi rakentaa, sillä se varjostaisi välituntipihoja.

Aikamme ilmastotilanteessa korjaavaa rakentamista tulisi aina suosia. Jos se ei rakennusteknisistä syistä ole mahdollista, osittainen purkaminen voi olla vaihtoehto. Yläkoulun vanhin keskiosa porrashuoneineen on rakennuksen kulttuurihistoriallisesti arvokkain osa. Jos alkuperäiseen rakennuksen keskiosaan päädytään rakentamaan uudisliisäosa, sen tulisi olla arkkitehtuuriltaan alisteinen alkuperäiselle ja muodostaa jäljellejäävän osan kanssa hallittu kokonaisuus. Uudis-

osan ei tulisi jäädä irralliseksi, vaan antaa arkkitehtonista ja kaupunkikuvallista lisäarvoa rakennukselle ja siten myös ajan saatossa lisätä rakennuksen historiallista kerrostuneisuutta.

KUVA 20: Yläkoulu vuonna 2005 ennen piha-alueen toiminnallisuuden parantamista. Kuvälähde: Kiuruveden kaupunki, kuvaaja ei tiedossa.

3.1.4 Yhteenveto

Tämä yhteenveto rakennuksen arvottamisesta keskittyy kyseessä olevien rakennusten historiallisiin ja arkkitehtuuriin arvoihin eikä ota kantaa tekniseen rakennusosien kuntoon. Rakennushistoriallisten arvojen vuoksi on keskeistä, että arkkitehtonisia arvoja arvioidaan erillisinä teknisestä toteutuksesta, jotta rakennuksen kunto tai esimerkiksi arvioidut kustannukset eivät vaikuta rakennuskulttuurin arvottamiseen. Siten yhteensovittamistyö rakennushistoriallisessa selvityksessä esiin nostettujen arvojen ja rakennusteknisten mahdollisuuksien osalta tulee toteuttaa erillisenä tarkasteluna.

Selvityksen kohteena ovat Nivan koulu, opettajien asuintalot ja Kiuruveden yläkoulu edustavat Aarne Timosen merkittävää 1950-luvun tuotantoa Kiuruvedellä. Koulujen massoittelu ja piha-alueet on harkiten suunniteltu päiväkierron mukaisesti. Nivan koulun piha-alueet avautuvat aamurinkoon ja valaisevat pienten oppilaiden lyhyemmän koulupäivän. Yläkoulun pihaan paistaa myös aurinko myöhempään iltapäivällä, kun vanhempien oppilaiden koulupäivä vielä jatkuu.

Nivan koulu ja opettajien asuintalot tulisi säilyttää yhtenäisenä kokonaisuutena, jonka osalta tulisi suosia korjaavia toimenpiteitä. Opettajien asuintalot toimivat käyttötarkoituksessaan hyvin edelleen tänä päivänä.

Nivan koulurakennuksen kulttuurihistoriallisesti merkittävin osa on sen keskiosa pääauloineen. Jos rakennusteknisistä syistä osittainen purkaminen olisi välttämätöntä, purettaviksi suunniteltavia osia tulee korvata vanhaa rakennusta kunnioittaen ja alkuperäiseen sopeuttaen. Mahdolliset uudisrakentamisen osat tulisi suunnitella harkiten osaksi rakennuksen historiallista kerroksellisuutta. Rakennuskokonaisuuden alkuperäistä siipimäistä massoittelua tulisi jatkaa.

Kiuruveden yläkoulua on laajennettu tilantarpeen kasvun myötä useaan otteeseen ja historiallinen kerrostuma on nähtävissä ulkoarkkitehtuurissa. Laajennusosat ovat osittain irrallisen oloisia, sillä lisääntynyt tilantarve on ratkaistu useissa eri vaiheissa. Jos rakennusteknisistä syistä katsotaan tarpeelliseksi, osittainen purkaminen voi olla vaihtoehto. Rakennuskulttuurillisesti rakennuskokonaisuuden merkittävin osa on sen vanhin keskiosa porrashuoneineen. Jos rakennuksen alkuperäiseen keskiosaan päädytään rakentamaan uudisliisäosa, sen tulisi olla arkkitehtuuriltaan alkuperäistä täydentävä ja muodostaa jäljellejäävän osan kanssa hallittu kokonaisuus.

Aikamme ilmastokriisissä korjaavia ratkaisuvaihtoehtoja tulisi priorisoida ja rakennusten toteutustapaa ratkaistaessa keskiöön tulisi asettaa kestävyys ja hiilijalanjäljen minimointi. Lisäksi Nivan

koulu, opettajien asuintalot ja yläkoulu muodostavat merkittävän rakennushistoriallisen kokonaisuuden, jonka säilymistä tulisi vaalia. Alueen puustoista ympäristöä tulisi tukea ja kehittää ilmaston lämpenemisen varautumiskeinona. Kaikissa ratkaisuissa tulisi ottaa huomioon alueen merkitävät historialliset ja kulttuuriympäristölliset arvot.

3.2 Kuntokartoitukset

Alueen rakennuskannasta on tehty seuraavat kuntotutkimukset ja niissä on todettu mm. seuraavaa:

Yläkoulun keittiö ja ympäröivät tilat, suppea Asbesti- ja haitta-ainekartoitus, vuonna 2017 (Mittavat Oy, Sami Rissanen)

Yhteenveto

Tutkitulla alueella ei havaittu asbestia. Massalaskentataulukkoon merkittiin varmuuden vuoksi asbestipitoisia materiaaleja, joita voi tulla vastaan purkuvaiheessa. Keittiön alapohjan vesieriste sisältää PAH-yhdisteitä. Tutkimusraportissa on esitelty asbestin ja haitallisten aineiden (PAH, PCB) esiintyminen. Rakennuttajan tehtävänä on määritellä erikseen kussakin kohteessa tarvittavat asbesti- ja haitta-ainepurkutoimet.

Nivan koulun ja Yläkoulun peruskuntoarviot, vuonna 2020 (Mittavat Oy, Sami Rissanen).

Vuonna 2020 Kiuruveden yläkoululle toteutettiin peruskuntoarvio Mittavat Oy:n Sami Rissanen toimesta. Peruskuntoarviossa arvioitiin ajankohdan hintatason mukaan kohteelle seuraavan 10 vuoden ajanjaksolle korjaus ja huoltokustannuksia yhteensä 1327000,00 €, mikä on noin 241,00 €/huoneisto m². Arvion toimenpidesuosituksat sisälsivät muun muassa vesikattojen korjaamisen, asbesti- ja haitta-ainekartoituksen ja muita huolto- ja korjaustoimenpiteitä.

Kiuruveden Nivan ala-aste ja Kiuruveden yläkoulu, kattavat sisäilma- ja kosteustekniset kuntoselvitykset, lukuvuoden 2022–2023 aikana (Kiwa Inspecta, 2022).

Lukuvuoden 2022–2023 aikana Kiuruveden Nivan ala-asteelle ja Kiuruveden yläkoululle tehtiin kattavat sisäilma- ja kosteustekniset kuntoselvitykset (Kiwa Inspecta).

Nivan kouluun toteutettiin lokakuun 2022 aikana laajamittainen rakenteellinen kuntotutkimus, joka kattoi lähes 40 rakenneavausta eri puolille kiinteistöä. Tutkimuksen toteuttivat Kiwa Inspectan Asko Karvonen (päävastuullinen kuntotutkija), Jukka Räisänen (apulaistutkija) ja Juho Huhtalo (merkkiainetutkimus). Rakenteista otettiin asbesti- ja PAH-näytteitä, mutta varsinaista haitta-ainekartoitusta ei kuitenkaan ole tehty.

Yläkouluun toteutettiin lokakuun 2022 aikana laajamittainen rakenteellinen kuntotutkimus, joka kattoi lähes 80 rakenneavausta eri puolille kiinteistöä. Tutkimuksen toteuttivat Kiwa Inspectan Asko Karvonen (päävastuullinen kuntotutkija), Jukka Räisänen (apulaistutkija) ja Juho Huhtalo (merkkiainetutkimus). Ilmanvaihtojärjestelmästä otettiin kuitunäytteitä ja lattiapinnoitteista tutkittiin VOC-materiaalinäytteiden avulla kemiallista yhdistepitoisuutta. Rakenteista otettiin asbesti- ja PAH-näytteitä, mutta varsinaista haitta-ainekartoitusta ei ole tehty.

Selvityksessä nousi esiin, että rakennukset ovat laajojen korjausten tarpeessa useiden rakennesien osalta, kuten alapohjat, kellarin maanvastaiset ulkoseinät, yläpohja, väliseinät ja ulkoseinät. Rakennusten korjaaminen on haastavaa ja vaatii perusteellisia toimia. Laajoista korjauksista huolimatta kaikkia riskejä ei voida poistaa. (Kiuruveden kunta, Tekninen palvelukeskus 2023.).

Seuraavissa kappaleissa kerrotaan Kiwa Inspectan toteuttaman sisäilma- ja kosteusteknisen kuntotutkimuksen tuloksista.

Nivan koulun sisäilma- ja kosteusteknisen kuntotutkimuksen tulokset

Kiwa Inspectan tutkimusraportin perusteella Nivan koulu on laajan korjauksen tarpeessa. Korjaustarve koskee lähes kaikkia rakennesia, muun muassa alapohjia, kellarin maanvastaisia ulkoseiniä, yläpohjaa, väliseiniä ja ulkoseiniä. Lisäksi ilmanvaihtojärjestelmä vaatii lisäselvitystä ja toimenpiteitä. Osittain rakenteiden korjaustarve on kiireellinen, sillä vaurioita on rakenteiden pintakerroksissa ja rakenteiden tiiveydessä on puutteita muun muassa rakenneliittymissä ja liikunta-saumoissa. Paikoin rakennuksessa havaittiin vanhojen vedeneritysmateriaalien haitta-aineita (PAH-yhdisteet) sisäilmassa. Tämä on otettava huomioon mahdollisia korjaustoimenpiteitä suun-

niteltaessa. Raportissa todetaan kiinteistön korjaamisen olevan haastavaa, joten korjausvaiheessa voi nousta esiin ennakoimattomia tekijöitä, joilla voi olla vaikutuksia projektin kustannuksiin ja etenemiseen.

Raportin mukaan Nivan koulun osalta keskeisimmät korjaustarpeet ovat vanhan rakennusosan maanvastaisissa alapohja- ja ulkoseinärakenteissa. Rakenteet ovat laajoilta osin märkiä ja mikrobinäytteiden perusteella voitiin todeta vaurioiden olevan jopa rakenteiden pintakerroksissa. Vanhoissa kaksoislaattarakenteissa ja perusmuuriseinissä huomattiin kosteusvaurioita ja sisäilmassa hajuhaittoja (VOC- ja PAH-yhdisteet). Näiden osalta korjaustarve on kiireellinen. Perusteellinen korjaus tarkoittaisi alapohjien ja perusmuuriseinien purkamista, pois lukien perusmuuriseinien kantavat betoniseinät. Laajennusosan rajalla on väliseinäinä entisiä ulkoseiniä, joihin myös kohdistuu korjaustarvetta.

Tutkimuksen perusteella ikkunaliittymät tarvitsevat tiivistyskorjauksia, sillä uusittujen ikkunoiden saumat eivät ole tiiviit. Laajennusosan rakenteet kaipaavat laajalti tiivistystä alapohja- ja ulkoseinärakenteiden osalta. Välipohjarakenteisiin ei kohdistu merkittäviä korjaustarpeita, mutta vanhan rakennusosan ylälaattapalkistoista muodostuvaan yläpohjarakenteeseen voidaan harkita sisäpuolelta tehtäviä tiivistyskorjauksia.

Raportin mukaan rakenteellisilla löydöksillä on vaikutusta sisäilman laatuun ja rakennukseen on suositeltavaa tehdä TTL-mukainen olosuhdearviointi.

Yhteenveto Nivan koulurakennuksen kunnosta

Kiva Inspectan toteuttaman sisäilma- ja kosteusteknisen kuntotutkimuksen perusteella Nivan koulurakennus on selkeästi laajan perusparannuksen tarpeessa, jotta sisäilmariskitekijät ovat mahdollisimman pienet ja korjauksilla saavutetaan tavoitteellinen käyttöikä noin 30–50 vuotta. Kohteessa aiemmin suoritettut korjaukset ovat pääosin kohdistuneet pintakerrokseen, joten riskitekijät ovat edelleen olemassa. Raportin mukaan ennen perusparannusta on järkevää harkita myös tilapäisiä korjauksia ja toimenpiteitä sisäilman laadun parantamiseksi ja tilanteen seuraamiseksi.

Yläkoulun sisäilma- ja kosteusteknisen kuntotutkimuksen tulokset:

Kiwa Inspectan tutkimusraportin perusteella Kiuruveden yläkoulu vaatii laajoja korjaustoimia. Korjaustarve koskee lähes kaikkia rakenneosia, muun muassa alapohjia, kellarin maanvastaisia ulkoseiniä, väli- ja yläpohjaa, väliseiniä ja ulkoseiniä. Lisäksi ilmanvaihtojärjestelmä vaatii lisäselvitystä ja toimenpiteitä. Osittain rakenteiden korjaustarve on kiireellinen, sillä vaurioita on rakenteiden pintakerroksissa ja rakenteiden tiiveydessä on puutteita. Paikoin rakennuksessa havaittiin vanhojen vedeneritysmateriaalien haitta-aineita (PAH-yhdisteet) sisäilmassa. Tämä on otettava huomioon mahdollisia korjaustoimenpiteitä suunniteltaessa.

Raportin mukaan yläkoulun osalta keskeisimmät korjaustarpeet ovat maanvastaisissa alapohja- ja ulkoseinärakenteissa sekä rakennuksen keskiosan välipohjarakenteissa. Rakennukseen kohdistuu paikoin voimakasta kosteusrasitusta ja tutkimusten perusteella voitiin todeta vaurioiden olevan jopa rakenteiden pintakerroksissa. Tilojen sisäilmassa huomattiin hajuhaittoja (VOC- ja PAH-yhdisteet). Rakennuksen korjaustarve on kiireellinen osassa alapohja- ja välipohjarakenteita. Rakennuskokonaisuuden keskiosan välipohjarakenteiden osalta tiivistystoimenpiteet voivat tulla tarpeelliseksi sisäilmaolosuhteita turvaavana toimenpiteenä. Perusteellinen korjaus tarkoittaisi alapohjien ja perusmuuriseinien purkamista, pois lukien perusmuuriseinien kantavat betoniseinät. Lisäksi laajaa korjaustarvetta kohdistuu väli- ja yläpohja- ja ulkoseinärakenteisiin sekä laajennusosien rajoilla väliseinärakenteisiin. Ikkunaliittymät tarvitsevat tiivistyskorjauksia, sillä uusittujen ikkunoiden liittymät ulkoseiniin eivät ole tiiviit.

Raportissa arvioidaan kiinteistön korjaaminen erittäin haastavaksi. Laajoista korjauksista huolimatta, kaikkia riskejä ei ole mahdollista poistaa. Lisäksi on huomioitava, että korjausvaiheessa voi nousta esiin tekijöitä, joita ei osata ennakoida. Tämä voi lisätä kustannuksia ja vaikuttaa projektin aikatauluun.

Tutkimuksen perusteella rakenteellisilla löydöksillä on vaikutusta sisäilman laatuun ja rakennukseen on suositeltavaa tehdä TTL-mukainen olosuhdearviointi.

Yhteenveto yläkoulurakennuksen kunnosta

Kiva Inspectan toteuttaman sisäilma- ja kosteusteknisen kuntotutkimuksen perusteella Kiuruveden yläkoulu on selvästi laajan perusparannuksen tarpeessa, jotta sisäilmariskitekijät ovat mahdollisimman pienet ja korjauksilla saavutetaan tavoitteellinen käyttöikä noin 30–50 vuotta.

Rakennuskokonaisuuden peruskorjauksessa tarpeelliset toimenpiteet tulee tarkentaa lisätutkimuksien ja hankesuunnittelun pohjalta. Ennen perusparannusta rakennukseen tulisi myös harkita tilapäistoimenpiteitä, kuten tiivistysluontoiset korjaukset ja kuitukorjaukset ilmanvaihtojärjestelmän osalta, sisäilman laadun parantamiseksi ja tilanteen seuraamiseksi. Raportissa suositellaan myös harkitsemaan sisäilman laadun seurantatutkimuksia muun muassa mikrobinäytteillä.

4 Tavoitteet

4.1 Yleistä

Taajama-alueella yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta ja sitä kautta eri maankäyttötoimintojen mielekästä keskinäistä sijoittumista. Muualla yleiskaava ohjaa haja-asutusrakentamista ja muuta maankäyttöä.

Asemakaavaa tarvitaan yleiskaavassa määriteltujen taajama-alueiden käytön yksityiskohtaiseen järjestämiseen, rakentamiseen ja kehittämiseen.

Suunnittelussa on tärkeää vuorovaikutteisuus ja avoimuus kuntalaisten ja eri sidosryhmien kanssa. Kuntalaisilla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa suunnitteluratkaisuihin ennen kuin lopulliset ratkaisut ja päätökset on tehty.

4.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Maankäyttölain yleisenä tavoitteena on järjestää alueidenkäyttö niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle kehitykselle. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet täsmentävät ja syventävät lain yleisiä tavoitteita ja niistä johdettuja kaavojen sisältövaatimuksia valtakunnallisesta näkökulmasta.

Valtioneuvoston ensimmäinen päätös valtakunnallisiksi alueidenkäyttötavoitteiksi tuli lainvoimaiseksi 26.11.2001. Valtioneuvosto päätti 13.11.2008 valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta. Tarkistuksen pääteemana on ollut ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaaminen. Lisäksi tavoitteiden vaikuttavuutta on lisätty täsmentämällä tavoitemuotoiluja sekä vahvistamalla niiden velvoittavuutta. Tällöin tarkistettavat tavoitteet tulivat voimaan 1.3.2009.

Viimeisin valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista on tehty 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtioneuvoston päätös on tullut voimaan 1.4.2018.

Tavoitteiden uudistamisella pyritään vastaamaan alueidenkäytön tulevaisuuden haasteisiin ja edistämään kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa. Uudistetut tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

Maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista (Alueidenkäyttölaki 24 §).

4.3 Asemakaavamuutoksen tavoitteet

Kiuruveden kaupunki on valmistellut keskustan kouluratkaisua perusopetuksen tiloissa tunnistettujen sisäilmaongelmien vuoksi.

Kouluratkaisun suunnittelussa huomioidaan eri toteutusvaihtoehtoja ja on mahdollista, että perusopetuksen toimintoja tullaan tulevaisuudessa sijoittamaan muualle kuin nykyiselle Nivan korttelialueelle.

Perusopetusta palvelevan maankäytön mahdollisuuksia ja kaavan monipuolistamista tarkastellaan Kuorevirran urheilualueella sekä nykyisen kulttuuritalon ja lukion korttelialueella. Kaavamuutoksissa huomioidaan myös nykyinen Nivan koulun ja yläkoulun korttelialue, johon myös ELY-keskus on esittänyt asemakaavan ajantasaisuuden arviointia. Kaavamuutoksella selvitetään ja tutkitaan suunnittelualueen kulttuuriympäristöarvoja.

Kaavatyö tukeutuu vuorovaikutteisesti samaan aikaan käynnissä olevan keskustan kouluratkaisun hankesuunnittelun kanssa. Hankesuunnitelmassa tutkitaan nykyisten opetusrakennusten peruskorjausvaihtoehtoon lisäksi uudisrakentamista sijoittuen kaavamuutosten kohteena oleville korttelialueille.

Asemakaavamuutoksen tavoitteita osa-alueittain:

Osa-alueet A, B ja C:

- selvittää uudisrakentamisen mahdollisuudet erityisesti palvelurakentamisen osalta
- asemakaavan tulisi mahdollistaa myös alueiden nykyinen käyttö esim. urheilualueet
- kulttuuriympäristöarvojen ja rakennushistoriaselvityksen ajantasaisuuden arviointi
- mahdollistaa rakennuskannan peruskorjaus/saneeraus tai osittainen purkaminen

Osa-alue D:

- omakotitaloluonteisen rakentamisen mahdollistaminen purettujen rivitalojen tilalle.

5 Suunnittelumenettely

5.1 Asemakaavasuunnittelun tarve

Voimassa olevat asemakaavat muutetaan vastaamaan tämän hetken maankäyttöä ja tulevia tarpeita asetettujen tavoitteiden mukaisesti (kts. kohta 4.3 asemakaavamuutoksen tavoitteet).

5.2 Osallistuminen ja yhteistyö

5.2.1 Osalliset

Alueidenkäyttölain (1.1.2025) mukaan kaavoituksessa tulee huolehtia siitä, että eri intressiryhmien (osallisten) mahdollisuus osallistua asioiden käsittelyyn on riittävän laajaa, oikeisiin asioihin kohdistuvaa ja oikein ajoittuvaa.

Suunnitteluun osallistutetaan päättäjät, kuntalaiset ja ne intressiryhmät, joita suunnittelualueen kehittäminen erityisesti koskettaa. Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Keskeiset osalliset:

- Kuntalaiset, joiden oloihin kaavoitus saattaa vaikuttaa
- Kiinteistöjen ja maanomistajat
- Alueella toimivat palvelujen tuottajat, muut toimijat
- Kiuruveden kaupungin luottamuselimet ja hallintokunnat
- Kiuruveden kaupungin kaavoituksen seurantaryhmä, maapoliittinen työryhmä sekä maanhankintatyöryhmä
- Pohjois-Savon ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat –vastuualue
- Pohjois-Savon ELY-keskus liikenne ja infrastruktuuri –vastuualue
- Pohjois-Savon liitto
- Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo (Kuopion kulttuurihistoriallinen museo)
- Savon Voima

5.2.2 Vireilletulo

Kiuruveden kaupunki on päättänyt asemakaavamuutoksen laadinnasta 6.2.2024. Asemakaavan muuttamisen vireille tulosta on kuulutettu ja kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetettu nähtäville 3.7.2024 alkaen.

5.2.3 Viranomaisyhteistyö ja -neuvottelut

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 30.5.2024 (Erillisliite: Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio). Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 14.3.2024 (Erillisliite: Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio).

5.2.4 Valmisteluvaiheen (kaavaluonnos) lausunnot ja niiden huomioonottaminen

Asemakaavamuutosluonnokset on pidetty yleisesti nähtävillä 27.11. - 27.12.2024.

Asemakaavaluonnoksista annettiin viisi (5) lausuntoa. Seuraavassa lausuntojen keskeinen sisältö ja vastineet niihin.

1. Kuopion kulttuurihistoriallisen museon (Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo) lausunto 16.12.2024

Merkinnällä sr-1 viitataan yhteen luettelointiperusteeseen (kulttuurihistoriallinen arvo). Määräyksessä viitataan turhan tarkasti mahdollisen purkamisen perusteisiin – kaavamääräyksissä tulee välttää ehdollisia muotoja. Sen sijaan sr-merkinnän määräys on tavoitteiltaan selkeämpi.

Alueellinen vastuumuseo on lausunut muun muassa rakennuksien kunnosta ja korjattavuudesta 1.12.2023. Toimitettu kuntoaineisto osoittaa rakennuksien olevan kattavan peruskorjauksen tarpeessa. Korjaustarve kohdistuu erityisesti maanvastaisiin seinärakenteisiin sekä alapohjaan. Toimitetussa aineistossa ei tuoda esiin sellaisia vaurioita, joita ei olisi mahdollista korjata.

Yhteenvedon asemakaavan muutosluonnosaineistosta ja erikseen toimitetusta kuntoa ja korjattavuutta kuvaavasta aineistosta (2023) voidaan todeta, että kulttuuriympäristöarvojen kannalta merkittävä Nivan koulun kokonaisuus vaatii säilyäkseen kattavan peruskorjauksen. Rakennushistoriallisen selvityksen mukaan koulukokonaisuus, ja erityisesti yläkoulu on muuttunut jonkin verran alkuperäisestä, mutta myöhemmin toteutetut laajennusosat ovat sovitettu ympäristöön verrattain onnistuneesti.

Alueellinen vastuumuseo jäi kaipaamaan muutosluonnosaineistosta sellaista vaihtoehtoa, jossa yläkoulun arvokkaimmat osat säilyvät. Olisiko keskustan kouluverkon uudistaminen toteutettavissa siten, että maakunnallisesti merkittävän kokonaisuuden ominaispiirteet säilytettäisiin ympäristöön soveltuvalla täydennysrakentamisella ja laadukkaalla peruskorjaussuunnittelulla. Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo puoltaa sellaista vaihtoehtoa, jossa kohteen kannalta merkittävät rakennushistorialliset, historialliset ja maisemalliset arvot säilyvät.

Nähdystä muutosluonnoksista parhaiten rakennushistoriallisessa selvityksessä esille tuodut arvot huomioidaan vaihtoehdossa 3. Alueellinen vastuumuseo kuitenkin arvioi, että myös yläkoulurakennukseen liittyvät kulttuuriympäristöarvot ovat niin merkittäviä, että rakennuksen ainakin rakennusta osittain säilyttävät vaihtoehdot tulisi huomioida asemakaavatyössä. Muutosluonnosvaihtoehdoissa ei esitellä tarkemmin täydennysrakentamisen vaikutuksia suhteessa tunnistettuihin kulttuuriympäristöarvoihin, jolloin nähtävillä olevaa aineistoa ei voida pitää riittävän kattavana.

Alueellinen vastuumuseo esittää huolensa siitä, säilyvätkö maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön arvot ja ominaispiirteet kaavamuutoksen toteutuessa (alueella B).

2. Ylä-Savon ympäristölautakunnan / ympäristöjohtajan lausunto 19.12.2024

Kiuruveden Keskusta alueen asemakaavamuutoksen valmisteluvaiheen aineistosta ei ole huomautettavaa.

3. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto 19.12.2024

Kuorevirran alue on 2019 hyväksytyssä Taajaman 2040 yleiskaavassa tulvariskialuetta. Lähtökohtaisesti tulvariskialueelle ei tulisi rakentaa. Kyseinen tulva-alueen raja on piirretty keskimäärin kerran 100 vuodessa toistuvan tulvan mukaan, joka on suositus asuinkäyttöön tarkoitetuille rakennuksille, harkinnan tekee kaavoittaja ja viime kädessä mahdollisista tulvavahingoista vastaa

kiinteistön omistaja. Vaikkakin alueen tulvariski on kerran 100 vuodessa, on alue rakennettavuudeltaan kyseenalainen. Lisäksi VU-1 alueelle on yleiskaavassa osoitettu hulevesien viivytysalue. ELY- keskus ei pidä edellä mainituista syistä järkevänä yhteiskoulun sijoittamista Kuorevirran alueelle.

Kulttuuritalon ja lukion alue on tiiviisti rakennettu, tontti on ahdas, eikä ratkaisu mahdollista ylä- ja alakoulun rakentamista alueelle. ELY- keskuksen näkemyksen mukaan alue on ahtautensa puolesta haastava kouluratkaisua ajatellen.

ELY- keskuksen näkemyksen mukaan yhteiskoulun sijoittamista tulisi ensisijaisesti tutkia Nivan koulun alueelle. Mahdollisuuksien mukaan, tulisi Nivan koulu kokonaisuudessaan säilyttää kuten yläkoulun rakennukset. ELY- keskuksen näkemyksen mukaan, tämä olisi kulttuuriympäristöarvojen sekä kouluverkoston turvaamisen kannalta paras ratkaisu.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Nivan koulusta on esitetty vaihtoehdot, joissa koulu säilytetään kokonaan, säilytettävän vain pieneltä osin ja koko rakennuksen purkamisen mahdollistava. Kaikki yläkoulun rakennukset on mahdollista purkaa kaikissa kaavavaihtoehtoissa. ELY-keskus katsoo, että kaava-aineistossa ei ole tutkittu täydennysrakentamisen tai purkamisen vaikutuksia alueen maakunnallisiin rakennetun kulttuuriympäristön arvoihin.

Koulun henkilökunnan asuinrakennukset on osoitettu sr-merkinnällä kaikissa tarkasteluvaihtoehtoissa. ELY-keskus muistuttaa, että myös yläkoululla on vähintään paikallista merkitystä osana maakunnallisesti merkittävää koulualuetta ja se tulee huomioida kaavatyössä.

VE3 säilyttää Nivan koulun kokonaan ja siinä mahdollistetaan yläkoulun ja oheisrakennusten purkamisen. Silti yläkoulun alueelle on jätetty sk-kaavamerkintä, joka osoittaa alueen kaupunkikuvallisen ja maakunnallisen merkityksen. ELY- keskuksen näkemyksen mukaan Nivan koulun maakunnallinen arvo menetetään, mikäli kaava on koulurakennusten purkamisen mahdollistava. Lisäksi on mahdollista, että myös koulun henkilökunnan asuinrakennusten maakunnallinen merkittävyys heikkenee, mikäli kokonaisuuteen kuuluva viereinen koulurakennus häviää.

Näin ollen sk-rajaus koulutonteilla vaihtoehtoissa VE1 ja VE 2 eivät ole perusteltuja, mikäli alueelta ei osoiteta säilytettäviä kaupunkikuvallisesti ja maakunnallisesti arvokkaita rakennuksia. VE2 vaihtoehtossa on Nivan koulusta sr-merkitty ainoastaan korkeampi siipirakennusten nivelosa: ELY-keskus katsoo, että säilyttämällä esimerkiksi kadunpuoleinen siipiosa nivelosan lisäksi, säilyisi rakennuksen keskeisimpiä arkkitehtonisia arvoja ja täydennysrakentamista laajennusosalla voitaisiin vielä toteuttaa. Yhden laajempaan massaan kuuluvan rakennusosan säilyttäminen ei riitä säilyttämään kohteen maakunnallista merkitystä. Vaihtoehtoissa tulee ohjata uudisrakentamista maakunnallisesti merkittävällä alueella huomioiden rakennetun ympäristön ominaispiirteet.

4. Pohjois-Savon liiton lausunto 19.12.2024

Voimassa olevassa Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 Nivan koulu ja lähiympäristö on merkitty maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi MA1 23.103 (R, H, M; Puistola, Ortodoksinen kirkko, Nivan koulu ja opettajien asunnot). Nivan koulun rajaukseen kaavakartalla kuuluvat ala- ja yläkoulut sekä opettajien asunnot. Maakuntakaavan inventointitekstissä kuvataan alueen arvoja, mm. puistomaista julkisten rakennusten aluetta.

Suunnittelumääräys: Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Kohde on osoitettu yleiskaavassa maakunnallisesti merkittäväksi alueeksi, joka on säilytettävä. Myös asemakaavan mukaan alueen ympäristö tulee säilyttää.

Pohjois-Savon liitto totesi vuosi sitten lausuntonaan, että Nivan koulun arvot (rakennushistoriallinen, historiallinen ja maisemallinen) on todettu kaikilla kolmella kaavatasolla. Mikäli kohde haluttaisiin purkaa, tulisi ratkaisua tutkia kaavatyön, ensisijaisesti asemakaavan, kautta ja näin onkin nyt menetelty. Maakuntakaavan näkökulmasta kulttuuriympäristön kokonaisuudessa voi olla säilytettäviä, vaalittavia ja sellaisia ominaispiirteitä tai osia, joista voidaan luopua.

Lausuntonaan liitto toteaa (alue B) vaihtoehdon 3 noudattavan maakuntakaavan MA1-merkinnän tarkoitusta parhaiten. Rakennusteknisiin selvityksiin vedottaessa ja mm. kustannusvaikutusten vuoksi osittain purkava vaihtoehtokin on mahdollinen.

5. Sivistyslautakunnan lausunto 19.12.2024

VE1 osalta asemakaavassa ei ole asetettuja uusia suojelumerkintöjä Nivan koululle tai Yläkoululle. Nykyisessä asemakaavassa kummallakaan koulurakennuksella ei ole asetettua suojelumerkintää. Maisemallisesti alue pyritäänkin pitämään saman tyyllisenä.

Vaihtoehto 1 antaa suurimmat mahdollisuudet rakentaa kokonaan uusi nykyiset vaatimukset täyttävä ja alueeseen maisemallisesti sopiva yhtenäiskoulurakennus. Erillisellä liitteellä on nostettu esiin lukuisia syitä miksi tämä vaihtoehto olisi selkeästi paras.

- VE1 asemakaavana mahdollistaa nykyaikaiset monikäyttöiset tilat, joissa voidaan toteuttaa tämän hetken ja tulevien aikojen pedagogisia ratkaisuja.
- Tilojen esteettömyys ja sopivuus myös vaativan erityisen tuen oppilaille mahdollistettaisiin.
- Alueen liikennejärjestelyt voitaisiin myös tehdä turvallisemmiksi erottamalla saatto-, huolto- ja koululaiskulkuliikenne.
- Myös oppilaitosturvallisuus niin poistumisteiden, pelastusteiden kuin palo- ja sammutusjärjestelmien osalta saataisiin nykyisiä tarpeita vastaaviksi.
- Tällä hetkellä niin Nivan kouluun kuin Yläkouluun on hankalaa saada henkilökuntaa haastavan sisäilmatilanteen ja koulujen yleisen tilojen toimimattomuuden vuoksi.
- Lisäksi myös vakinainen pitkäaikainen henkilöstö on uupunut toistuviin tilojen mittaviin korjausyrityksiin aina 2003 vuodesta alkaen.
- Uudisrakentaminen mahdollistaisi vanhojen koulurakennusten käytön rakennusaikana ja mittavia uusia väistötiloja ei tarvittaisi, joten lisäkustannukset siltä osin vältettäisiin.

Omana näkemyksenään sivistyslautakunta esittää asemakaavaksi VE1 vaihtoehtoa. Perusteena uudisrakentamisen mahdollistava uudenaikaisten, varmasti terveiden ja toimivien tilojen sekä sen vaatiman infrastruktuurin saaminen kustannustehokkaasti nopeimmalla mahdollisella aikataululla.

Yhteinen vastine kaikkiin lausuntoihin

Nivan kortteli

Nykyiset ala- ja yläkoulut sijaitsevat ns. Nivan korttelissa erillisissä rakennuksissa. Molemmat koulurakennukset edellyttäisivät laaja-alaisia korjaustoimenpiteitä, jotta niitä voitaisiin käyttää jatkossakin koulukäytössä.

Selvityksissä on tullut esille, että vanhat koulurakennukset ovat laajojen korjausten tarpeessa useiden rakenneosien osalta, kuten alapohjat, kellarin maanvastaiset ulkoseinät, yläpohja, väliseinät ja ulkoseinät. Rakennusten korjaaminen on haastavaa ja vaatii perusteellisia toimia. Laajoista korjauksista huolimatta kaikkia riskejä ei voida poistaa. (Kiuruveden kunta, Tekninen palvelukeskus 2023).

Kaavaluonnosvaiheen jälkeen kaupungin tekemissä eri kouluvaihtoehtojen kustannusvertailuissa (taulukko 1 s. 30) edullisin vaihtoehto olisi uuden yhtenäiskoulun rakentaminen uudelle paikalle. Tällöin tilan puolesta kyseeseen tulee ainoastaan Nivan kortteli olevien koulurakennusten väliselle alueelle.

Uuden yhtenäiskoulun rakentamisvaihtoehtoa puoltaa merkittävästi myös vanhojen koulujen kunnostamiseen liittyvät riskit – kunnostamisen yhteydessä voi ilmetä sellaisia ennalta arvaamattomia uusia kustannustekijöitä, jotka huomattavasti aiheuttaisivat lisäkustannuksia jo arvioitujen merkittävien kustannusten lisäksi. Pelkästään se peruste, että koulurakennukset voidaan korjata, ei yksinomaan ole peruste rakennusten kunnostamiseksi tai ehdottomaksi suojelemiseksi. Tulee ottaa huomioon myös kunnostamisesta aiheutuvien kustannusten kohtuuttomuus rakennusten omistajalle.

Vanhojen koulujen kunnostamiseen liittyvien teknisten ja taloudellisten riskien ohella, uutta koulua puoltavat nykyaikaisten koulutilojen mahdollistaminen, niin koululaisille kuin koulujen henkilökunnalle, kuten opettajille. Tämä mahdollistaa ja edellyttää myös sosiaalisesti ja yhteisöllisesti hyväksyttävän terveellisen toimintaympäristön – vanhat koulurakennukset eivät sitä mahdollista.

Sivistyslautakunta ja Nivan koulun henkilökunta lausunnoissaan / mielipiteissään ovat laajemmin perustelleet uuden yhtenäiskoulun tarvetta. Näiden tahojen esille tuomia seikkoja, kuten esimerkiksi sisäilmaongelmat ja koulujen yleisen tilojen toimimattomuus, ei voida olla ottamatta huomioon yksinä merkittävänä tekijänä kouluongelman ratkaisemiseksi.

Asemakaavalla ohjataan Nivan kortteliin mahdollistettavan uuden yhtenäiskoulun (tai muun palvelurakennuksen) rakentaminen ulkoasultaan ja sijoittumisellaan siten, että rakennus sulautuu osaksi olevaa kulttuuriympäristöä, noudattaen mm. vanhojen rakennusten koordinaatistoa.

Nivan kortteliin sijoittuvasta mahdollisesta uudesta yhtenäiskoulusta on laadittu havainnekuva, jolla on osoitettu rakennuksen sulautuminen osaksi ympäröivää maankäyttöä ja kulttuuriympäristöä.

Nivan korttelin kulttuuriarvot eivät häviä ajattelun uuden yhtenäiskoulun rakentamisen myötä. Hyvin suunniteltuna ja toteutettuna uudisrakennus voi osaltaan edustaa alueen kulttuuriarvojen säilymistä ja edesauttaa alueen historiallista jatkumoa perinteisenä koulumiljöönä.

Yhteenveto

Edellä mainittujen ns. kokonaistarkastelujen pohjalta asemakaavaehdotukseen sisällytetään mahdollisuus rakentaa uusi yhtenäiskoulu Nivan kortteliin vanhojen koulurakennusten väliselle alueelle.

Nivan koulu osoitetaan SR-1 -merkinnällä. Ehdotonta rakennussuojelua edellyttävää SR-merkin-tää ei voida pitää perusteltuna kummallekaan vanhalle koulurakennukselle laaja-alaisten kunnos-tusteknisten ongelmien, nykyisten koulutilojen toimimattomuuden ja kohtuuttomiksi nousevien kunnostuskustannusten takia.

Näin laadittu asemakaavaehdotus mahdollistaa uuden yhtenäiskoulun rakentamisen siten, että se on sovitettavissa olevaan arvokkaaseen kulttuuriympäristöön sitä täydentäen. Toisaalta ase-makaavaehdotus ei edellytä vanhojen koulurakennusten purkamista, vaan suosittelee Nivan kou-lun säilyttämistä, toki käytännön mahdollisuudet huomioon ottaen.

Kuorevirran alue

Kuorevirran ns. tulvavaara-alueelle sijoittuvalle uudelle rakentamisalueelle (P) lisätään asema-kaavaan kaavamääräys: Täyttö. Alueen osa, joka tulee täyttää ja perustaa siten, ettei mahdolli-sesta tulvasta aiheudu haittaa piha-alueille eikä rakennuksille. Täyttämistarve on noin 60 % tonttia vähintään 0-0.6 m, jos halutaan nostaa maanpinta tulvavaaran tasolle/yläpuolelle.

Yleiskaavan hulevesien viivytysalue ei sijoitu tälle alueelle.

5.2.5 Valmisteluvaiheen (kaavaluonnos) mielipiteet ja niiden huomioonottaminen

Asemakaavamuutosluonnokset on pidetty yleisesti nähtävillä 27.11. - 27.12.2024.

Asemakaavaluonnoksista annettiin neljä (4) mielipidettä. Seuraavassa niiden keskeinen sisältö ja vastineet niihin.

1. As Oy Kiuruveden Hussonpolku ja As Oy Kiuruveden Antinkulma 2.12.2024

Ei ole huomauttamista kaavamuutoksiin Kuorevirran, Lähteentien ja Nivan koulun alueilla.

2. As Oy Niittynotko 9.12.2024

As Oy Niittynotkolla ei ole huomautettavaa kaavamuutokseen Nivan korttelialueella.

3. Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma 3.12.2024

Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma pyytää, ettei opettajien asuintaloihin laiteta mitään suoje-lumerkintää. Luonnoksissa esitetty merkintä SR-1.

Tulevaisuudessa asuntojen käyttöasteen laskiessa yhtiö joutuu tarkastelemaan rakennuksia mitä voi taloudellisesti ylläpitää. Taloudellisesti yhtiö ei voi pitää tyhjiä asuntoja, jos niissä ei ole asuk-kaita ja niitä on jouduttu ja joudutaan purkamaan. SR-1 merkinnän mukaan yhtiö ei voisi käyttö-asteen laskiessa purkaa opettajien asuintaloja.

SR-1 merkinnän mukaan: Purkamisen perusteena voidaan pitää rakennuksen niin huonoa kuntoa, ettei sen kunnostaminen ole taloudellisesti mahdollista eikä rakennukselle siten löydy käyttömahdollisuutta eikä käyttäjää.

Pelkästään kortteli 78:ssa opettajien asuintalot ei muodosta merkittävää rakennushistoriallista kokonaisuutta, jonka säilymistä tulisi vaalia.

Yhteenveto opettajien asuintalojen arkkitehtuurin nykytilasta:

Yhdessä Nivan koulun kanssa opettajien asuintalot muodostavat kokonaisuuden, jonka säilyminen tulisi turvata.

Vastine:

Opettajien asunnot ovat jo itsessään merkityksellistä rakennushistoriallista aluetta. Opettajien asuintalojen osalta on päädytty kaavamerkintään (sr-1), joka mahdollistaa joko rakennuksen säilyttämisen tai purkamisen, jos rakennuksen säilyttäminen ei ole taloudellisesti mahdollista eli kohetuullista rakennuksen omistajalle. Kaavamääräys ei suoraan ratkaise purkamisluvan edellytyksiä. Ne tulevat arvioitavaksi ja ratkaistavaksi siinä tilanteessa, jos kohteelle haetaan perustellusta syystä purkulupaa.

4. Nivan koulun henkilökunnan lausunto 12.12.2024

Vaihtoehto 1 (= mitään ei säilytetä vanhasta rakennuksesta) mahdollistaa:

- yhteisopettajuuden toteutumisen
- yhtenäisen perusopetuksen (ala- ja yläkoulu) toteutumisen
- terveet ja turvalliset tilat
- esteettömät tilat
- yhteisöllisyyden toteutumisen (=kaikki saman katon alla)
- joustavat opetusjärjestelyt
- kunnan imagonousun (= vetovoimatekijä Kiuruvedelle)
- nykyaikaisemmat oppimisympäristöt
- koulumatkakustannusten pienenemisen
- henkilöstön paremman sitoutumisen työhön
- ns. sukkakoulun
- sisäilmanlaadun paranemisen

Vaihtoehto 2 (= osia vanhasta koulurakennuksesta säilytetään) ei kelpaa:

- rajoittaa työskentelyä (=kaikki eivät voi terveytensä takia työskennellä vanhassa tilassa)
- yhteisöllisyys ei toteudu
- vanhassa rakenteessa todetut sädesienet ovat edelleen vaikuttamassa

Vaihtoehto 3 (= koko vanha koulurakennus säilytetään) ei kelpaa, koska:

- osa henkilöstöstä on jo nyt koulun sisäilmaongelmista johtuvien syiden takia lääkkeiden avulla töissä
- henkilöstön (+ oppilaidenkin) hyvinvointi ja terveys on TÄRKEÄÄ
- nykyinen koulurakennus on kokonaan ylipaineistettu, joka on rakennuksen "kuolinisku"
- nykyisin on paljon henkilöstön poissaoloja johtuen koulun sisäilmaongelmista
- sijaisia ei saada sisäilmaongelmaiseen kouluun
- kaupungin imago kärsii (= henkilöstöä ja oppilaita perheineen muuttaa pois)
- jumpasali on nykyiseen oppilasmäärään nähden pieni
- yhteisöllisyys ja yhteisopettajuus ei toteudu
- koulukuljetuksia paljon aiheuttaen suuria kustannuksia
- vanhaa korjaamalla ei aiemminkaan ole saatu hyvää, vaan erilaiset sisäilmaongelmat jatkuvat ja rahaa palaa ihan hukkaan
- esteettömyys ei toteudu

Vastine:

Viitataan viranomaistahojen lausuntoihin kirjoitettuun yhteisvastineeseen (s. 26-27).

5.2.6 Kaavaehdotuksesta annetut lausunnot ja niiden huomioonottaminen

Asemakaavamuutosehdotus on pidetty yleisesti nähtävillä 5.2.- 6.3.2025.

Asemakaavaehdotuksesta annettiin neljä (4) lausuntoa. Seuraavassa lausuntojen keskeinen sisältö ja vastineet niihin.

1. Pohjois-Savon liiton lausunto 13.2.2025

Asemakaavalla ohjataan mahdollinen uudisrakentaminen ulkoasultaan ja sijoittumisellaan siten, että rakennus sulautuu osaksi olevaa kulttuuriympäristöä, noudattaen mm. vanhojen rakennusten koordinaatistoa. Nivan kortteliin mahdollisesti sijoittuvasta uudisrakentamisesta on laadittu havainnekuva, jolla on osoitettu rakennuksen sulautuminen osaksi ympäröivää maankäyttöä ja kulttuuriympäristöä. Nivan koulun vanhat osat osoitetaan opettajien asuinrakennuksien tapaan sr-1-merkinnällä. Merkintä mahdollistaa rakennuksen säilyttämisen tai purkamisen.

Kaavaselostuksen mukaan sr-1 -kaavamääräys ei suoraan ratkaise purkamisluvan edellytyksiä. Ne tulevat arvioitavaksi ja ratkaistavaksi siinä tilanteessa, jos kohteelle haetaan purkulupaa. Edelleen kaavaselostuksessa todetaan, että kaavassa ei ole kyseenalaistettu ko. kohteiden kulttuurihistoriallisia arvoja. Sen sijaan asemakaavaratkaisussa on punnittu kulttuuriarvoja ja korjauskustannuksia. Alueidenkäyttölaissa todetaan, että kulttuuriarvoja tulee säilyttää, mutta toisaalta asemakaavalla ei saa aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia kohteen omistajalle.

Kaavaselostuksen mukaan asemakaavamuutos on voimassa olevaa asemakaavaa enemmän kulttuuriympäristön suojeluun ohjaava ja toteuttaa sisällöltään myös yleiskaavan ohjausvaikutusta.

Pohjois-Savon liitto toteaa lausuntonaan, että maakuntakaavan näkökulmasta asemakaavaratkaisu toteuttaa kulttuuriympäristön vaalimisen periaatetta, mutta täysin ei voida varmistua siitä, että oleva rakennettu kulttuuriympäristö säilyisi uudisrakennuksen valmistumista pidempään.

Asemakaavan sr-1 -merkinnöillä ei ole tosiasiallista suojellista vaikutusta. Asemakaavassa on kuitenkin löydetty taloudellisesti tarkoituksenmukainen ratkaisu yhtenäiskoulun nopeammin toteuttamiseen ja kulttuuriympäristön vaalimisen ratkaisut siirtyvät tuonnetuksi. P-sk -merkintä koulun alueella ohjaa ottamaan uudisrakentamisessa huomioon maakuntakaavassakin tunnistetut kulttuuriympäristön arvot ja sopeuttamaan uudisrakentamista olevaan rakennettuun ympäristöön, mutta tuskin pysyvästi. Mikäli tiedossa on jo nyt, että vanhoja koulurakennuksia ei voida säilyttää, miksi uudisrakentaminen tulisi niihin sopeuttaa.

Vastine:

Asemakaavalla ja erillisillä rakentamistapaohjeilla ja havainnekuvilla ohjataan mahdollisen uuden yhtenäiskoulun (tai muun uudisrakennuksen) rakentaminen ulkoasultaan ja sijoittumisellaan siten, että rakennus sulautuu mahdollisimman hyvin osaksi olevaa kulttuuriympäristöä, mukaillen mm. vanhojen rakennusten koordinaatistoa, massoittelemalla, materiaaleja, värimaailmaa.

Pidetysssä viranomaisneuvottelussa on todettu, että mahdollinen uusi yhtenäiskoulu esitetysssä muodossaan on sovitettavissa Nivan kortteliin oleviin rakennuksiin sopeutuvalla tavalla (havainnekuvat, rakentamistapaohjeet).

Nivan korttelin kulttuuriarvot eivät itsessään häviä mahdollisen uuden yhtenäiskoulun rakentamisen myötä. Hyvin suunniteltuna ja toteutettuna uudisrakennus voi osaltaan edistää alueen kulttuuriarvojen säilymistä ja edesauttaa alueen historiallista jatkumoa perinteisenä koulumiljöönä.

Kuten kaavaselostuksessa ja luonnosvaiheen vastineissa todetaan; asemakaavaehdotus ei edellytä vanhojen koulurakennusten purkamista, vaan suosittelee Nivan koulun säilyttämistä, toki käytännön mahdollisuudet huomioon ottaen.

Tutkituista alueista Nivan kortteli on ainut alue, jolle erillisessä koulun hankesuunnittelussa tarkasteltu ala- ja yläkoulu voidaan toteuttaa yhtenä koulurakennuksena eli yhtenäiskouluna. Muilla tutkituilla alueilla ylä- ja alakoulut tulisivat sijoittumaan erillisiin rakennuksiin toisistaan erillisille alueille, jolloin ala- ja yläkoulujen välinen toiminnallinen ja mahdollinen muu yhteistyö tulisi vaikeutumaan huomattavasti

2. Pohjois-Savon ELY-keskuksen lausunto 28.2.2025

Kuorevirran muutosalue:

Saunalle varattu rakennuspaikka sijaitsee yleiskaavan tulvariskialueella. Tulvariskialueelle ei pitäisi lähtökohtaisesti sallia rakentamista. Saunavarausta ei ole kuvattu lainkaan kaavaselistuksessa. ELY- keskus muistuttaa, että kaavaratkaisun tulee perustua ajantasaisiin selvityksiin. Nyt ei ole esitetty mitään tarvetta tai perusteluja sijoittaa saunarakennukselle varaus Kuorevirran tulvariskialueelle.

Palvelurakennusten kortteli- alue, P, tulvariskialueella. Tulvariskialueelle ei pitäisi lähtökohtaisesti sallia rakentamista, vaikka tulvariski onkin kerran 100 vuodessa. Lisääntynyt sateisuus ja sään ääri-ilmiöt voivat lisätä tulvimista tulvariskialueilla.

Nivan korttelin muutosalue:

Nivan korttelialue on maakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä. Maakuntakaavassa (MA1 103) Nivan koulurakennukset ja lähiympäristö on osoitettu aluevarausmerkinnällä. Asemakaavassa alueen kohteista opettajien asunotat sekä Nivan koulu on merkitty asianmukaisella SR- 1-merkinnällä. Pohjois-Savon ELY- keskus katsoo, että myös yläkoulu tulisi osoittaa SR-1 merkinällä.

Kaavamääräys Sr-1= Kulttuurihistoriallinen rakennus.

”Rakennusta ei saa ilman pakottavaa syytä purkaa eikä sen ulkoasua muuttaa siten, että rakennuksen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne turmeltuu. Purkamisen perusteena voidaan pitää rakennuksen niin huonoa kuntoa, ettei sen kunnostaminen ole taloudellisesti mahdollista eikä rakennukselle siten löydy käyttömahdollisuutta eikä käyttäjää. Kohteisiin merkittävistä vaikuttavista hankkeista on pyydetty alueellisen vastuumuseon lausunto.”

ELY- keskuksen näkemyksen mukaan Sr-1 määräyksessä ei ole tarpeen tuoda esille purkamisen perusteita, sillä purkamisluvan edellytykset on lueteltu rakentamislain (RaL 56 §).

Nivan alakoulu sekä yläkoulujen alueelle on osoitettu P- sk aluevarausmerkintä, jonka mukaan alueelle saa rakentaa rakennuksia sekä julkisia että yksityisiä palveluita kuten sosiaali-, terveys-, opetus- ja asuinpalveluja sekä virkistys-, viihdetoimintoja varten.

Kaavamääräyksessä on tunnistettu alueen merkitys: ”alue on kaupunkikuvallisesti ja maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Uudisrakennussuunnitelmista tulee pyytää alueellisen vastuumuseon lausunto. Uudisrakentaminen tulee sovittaa alueen kulttuuriympäristöön.”

Kuten kaavamääräyksessä on todettu, kyseessä on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö, jossa rakentamisen tulee sopeutua alueen arvoihin. ELY- keskus pitääkin tarpeellisen rakennustapaohjeiden laatimisen uudisrakentamista ohjaamaan. Nyt esitetty kaavaratkaisu mahdollistaa yläkoulun ja Nivan koulun purkamisen ehdollisella määräyksellä. Kaavaratkaisusta herää huoli maakunnallisten arvojen säilymisestä alueella, ja tästä syystä ELY- keskus ei näe kaavaratkaisua parhaana mahdollisena tapana käsitellä maakunnallisesti arvokasta rakennuskokonaisuutta. Tosiasiasiallisesti koulurakennusten, etenkin Nivan koulun mahdollisen purkamisen seurauksena alueen maakunnallisesti merkittävät arvot menetetään.

ELY-keskus katsoo, että koulurakennuksen määräystä tulee vielä kehittää maakunnallisia arvoja turvaavaan suuntaan. Lisäksi ELY- keskus katsoo, että entisten opettajien asuntojen suojelumääräys tulee muuttaa SR-1:stä SR:ksi.

Vastine:

Kuorevirran alue:

P-S Ely:n lausunnon perusteella saunalle osoitetun rakennusalan merkintää täsmennetään seuraavasti: Alueen osa, jolle saa rakentaa saunan ja siihen liittyvät pukutilat. Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että se ottaa huomioon alueen sijoittumisen tulvariskialueelle.

Kyseiselle kohtaa on jo aikaisemmin rakennettu pukutilat alueen toimiessa kuntalaisten yleisenä virkistys- ja uimapaikkana. Saunan rakentamismahdollisuus monipuolistaa alueen virkistyskäyttöä mm. talvisena uintipaikkana.

Nivan kortteli

Tutkituista alueista Nivan kortteli on ainut alue, jolle erillisessä koulun hankesuunnittelussa tarkasteltu ala- ja yläkoulu voidaan toteuttaa yhtenä koulurakennuksena eli yhtenäiskouluna. Muilla tutkituilla alueilla ylä- ja alakoulut tulisivat sijoittumaan erillisiin rakennuksiin toisistaan erillisille alueille, jolloin ala- ja yläkoulujen välinen toiminnallinen ja mahdollinen muu yhteistyö tulisi vaikeutumaan huomattavasti.

Asemakaavalla ja erillisillä rakentamistapaohjeilla (jotka on laadittu lausunnon mukaisesti) ja havainnekuvilla ohjataan mahdollisen uuden yhtenäiskoulun (tai muun uudisrakennuksen) rakentaminen ulkoasultaan ja sijoittumisellaan siten, että rakennus sulautuu mahdollisimman hyvin osaksi olevaa kulttuuriympäristöä, mukaillen mm. vanhojen rakennusten koordinaatistoa, massoittelua, materiaaleja, värimaailmaa.

Pidettyssä viranomaisneuvottelussa on todettu, että mahdollinen uusi yhtenäiskoulu esitetyssä muodossaan on sovitettavissa Nivan kortteliin oleviin rakennuksiin sopeutuvalla tavalla (havainnekuvat, rakentamistapaohjeet).

Nivan korttelin kulttuuriarvot eivät itsessään häviä mahdollisen uuden yhtenäiskoulun rakentamisen myötä. Hyvin suunniteltuna ja toteutettuna uudisrakennus voi osaltaan edistää alueen kulttuuriarvojen säilymistä ja edesauttaa alueen historiallista jatkumoa perinteisenä koulumiljöönä.

Kuten kaavaselostuksessa ja luonnosvaiheen vastineissa todetaan; asemakaavaehdotus ei edellytä vanhojen koulurakennusten purkamista, vaan suosittelee Nivan koulun säilyttämistä, toki käytännön mahdollisuudet huomioon ottaen.

Nivan koulu ja opettajien vanhat asuinrakennukset osoitetaan asemakaavassa SR-1 -merkinnällä. Ehdotonta rakennussuojelua edellyttävää merkintää ei voida pitää perusteltuna kummallekaan vanhalle koulurakennukselle laaja-alaisen kunnostusteknisten ongelmien, nykyisten koulutilojen toimimattomuuden ja kohtuuttomiksi nousevien kunnostuskustannusten takia. Varsinkin kun tiedostetaan, että rakennusten kunnostamiseen liittyy riski, ettei se lopulta tulisikaan olemaan kestävä ratkaisu.

SR-1 -merkinnästä ei ole perusteltua poistaa mainintoja purkamisen edellytyksistä, koska silloin kaavamerkintä muuttuisi ehdottomaksi suojelumerkinnäksi. Jos purkamisen ehdot eivät täyty, niin silloin rakennukset säilyvät. Tämä merkintä on myös opettajien asuntojen osalta katsottu riittäväksi.

Yläkoulu on yleiskaavassa todettu paikallisesti merkittäväksi kohteeksi, jonka mahdollinen suojelu ratkaistaan asemakaavalla. Paikallisen arvon ja huonokuntoisuuden johdosta rakennukselle ei ole päädytty esittämään minkäänlaista suojelumerkintää.

3. Kuopion kulttuurihistoriallisen museon lausunto 6.3.2025

Asemakaavan muutosehdotukseksi on valikoitunut jotakuinkin luonnosvaiheessa nähdyn VE3:n kaltainen ratkaisu, jossa tuolloin ehdotettiin Nivan koulua kokonaisuudessaan suojeltavaksi SR-merkinnällä. Nyt nähtävillä olevassa muutosehdotuksessa esitetään kuitenkin Nivan koulun merkitsemistä kulttuurihistorialliseksi rakennukseksi sr-1-merkinnällä, kuten opettajien asuintalot muutosluonnosaineistossa aiemmin.

Nähtävillä olevassa muutosehdotuksessa sr-1-merkittyjä kohteita ovat siis opettajien asuintalot sekä Nivan koulu kokonaisuudessaan. Sen sijaan yläkoululle ei esitetä kulttuuriympäristöarvoja ilmentäviä merkintöjä tai määräyksiä, jollei aluumerkinnän P-sk:n ohjaavaa tavoitetta kaupunkikuvan ja maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön edistämiseksi oteta huomioon.

Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo toistaa aiemmin esille tuodun haasteen sr-1:n määräyksen suhteen. Merkintä ei riittävällä tavalla ohjaava, sillä sen ehdollisessa määräyksessä luettelaa myös hyväksyttävät purkamisaikomuksiin liittyvät perusteet. Alueellinen vastuumuseo katsoo, että erityisesti maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittäviin kohteisiin liittyvä alueidenkäytön suunnittelu tulisi olla erittäin tarkoin ohjattua ja perusteltua. Sen sijaan tässä tapauksessa asemakaavan tavoitteet kulttuuriympäristön osalta uhkaavat jäädä toteutumatta.

Pohjois-Savon alueellinen vastuumuseo katsoo, että kulttuuriympäristöarvoihin liittyviä merkintöjä ja määräyksiä tulee kehittää nähdystä.

Vastine:

Asemakaavalla ja erillisillä rakentamistapaohjeilla (jotka on laadittu P-S Ely:n lausunnon mukaisesti) ja havainnekuville ohjataan mahdollisen uuden yhtenäiskoulun (tai muun uudisrakennuksen) rakentaminen ulkoasultaan ja sijoittumisellaan siten, että rakennus sulautuu mahdollisimman hyvin osaksi olevaa kulttuuriympäristöä, mukaillen mm. vanhojen rakennusten koordinaatistoa, massoitteita, materiaaleja, värimaailmaa.

Pidetyssä viranomaisneuvottelussa on todettu, että mahdollinen uusi yhtenäiskoulu esitetyssä muodossaan on sovitettavissa Nivan kortteliin oleviin rakennuksiin sopeutuvalla tavalla (havainnekuvat, rakentamistapaohjeet).

Nivan korttelin kulttuuriarvot eivät itsessään häviä mahdollisen uuden yhtenäiskoulun rakentamisen myötä. Hyvin suunniteltuna ja toteutettuna uudisrakennus voi osaltaan edistää alueen kulttuuriarvojen säilymistä ja edesauttaa alueen historiallista jatkumoa perinteisenä koulumiljöönä.

Kuten kaavaselostuksessa ja vastineissa todetaan; asemakaavaehdotus ei edellytä vanhojen koulurakennusten purkamista, vaan suosittelee Nivan koulun säilyttämistä, toki käytännön mahdollisuudet huomioon ottaen.

Nivan koulu ja opettajien vanhat asuinrakennukset osoitetaan asemakaavassa SR-1 -merkinnällä. Ehdotonta rakennussuojelua edellyttävää merkintää ei voida pitää perusteltuna kummallakaan vanhalle koulurakennukselle laaja-alaisen kunnostusteknisten ongelmien, nykyisten koulutilojen toimimattomuuden ja kohtuuttomiksi nousevien kunnostuskustannusten takia.

Varsinkin kun tiedostetaan, että rakennusten kunnostamiseen liittyy riski, ettei se lopulta tulisikaan olemaan kestävä ratkaisu.

SR-1 -merkinnästä ei ole perusteltua poistaa mainintoja purkamisen edellytyksistä, koska silloin kaavamerkintä muuttuisi ehdottomaksi suojelumerkinnäksi. Jos purkamisen ehdot eivät täyty, niin silloin rakennukset säilyvät. Tämä merkintä on myös opettajien asuntojen osalta katsottu riittäväksi.

Yläkoulu on yleiskaavassa todettu paikallisesti merkittäväksi kohteeksi, jonka mahdollinen suojelu ratkaistaan asemakaavalla. Paikallisen arvon ja huonokuntoisuuden johdosta rakennukselle ei ole päädytty esittämään minkäänlaista suojelumerkintää.

4. Savon Voiman lausunto 5.7.2024 (valmisteluvaiheessa annettu)

Pyydämme lisäämään liitteiden mukaiset nykyiset keskijännitemaakaapeleiden aluevaraukset asemakaavan muutokarttaan.

Kaavamuutoksen osa-alueiden sijainnit A, B sekä C voivat mahdollisesti tarvita puistomuuntamoiden rakentamisen. Toivomme kyseisiin kortteleiden mainintaa: Korttelialueelle tulee sallia sähköjakelun käyttöön tulevan puisto- tai kiinteistömuuntamon rakentaminen.

Kaavamuutoksen osa-alueen D sähköjakelu voidaan toteuttaa nykyisestä sähköjakeluverkostosta.

Puistomuuntamon etäisyys palavasta rakenteesta on oltava vähintään 8 metriä, joka on huomiotava mahdollisten rakennelmien rakentamisen yhteydessä.

Vastine:

Maakaapelit merkitään kaavakartalle maanalainen johtolinja-merkinnällä. Yleismääräyksiin lisätään: Korttelialueiden yhteydessä oleville virkistysalueille voidaan erillisen suunnitelman perusteella sallia sähköjakelun käyttöön tulevan puisto- tai kiinteistömuuntamon rakentaminen.

5.2.7 Kaavaehdotuksesta annetut muistutukset ja niiden huomioonottaminen

Asemakaavamuutosehdotus on pidetty yleisesti nähtävillä 5.2.- 6.3.2025.

Asemakaavaehdotuksesta annettiin yksi (1) muistutus. Seuraavassa sen keskeinen sisältö ja vastine siihen.

1. Muistutus 4.3.2025

Kaavaehdotuksen mukaan Nivan koulun ja Yläkoulun väliselle, ahtaalle rinnetontille on suunniteltu 6269 kerrosneliömetrin kokoinen valtava uudisrakennus, joka väistämättä turmelee arvokkaan, harmonisen ja yhtenäisen Nivan koulualueen, ja on siten ristiriidassa sekä maakunta- että yleiskaavan kanssa.

Kaavaluonnoksen ansiokas, arkkitehtuuritoimisto J-P Husson laatima rakennushistoriallinen selvitys toteaa kiuruvetisen arkkitehti Aarne Timosen suunnittelemasta Nivan koulusta: ”Koulun mittakaava, matalahko korkeus ja osiin jaettu massa, on mitoitettu oikeaan kokoon suhteessa sen käyttäjiin, koululaisiin. Oikein suhteutettu mittakaava on yksi viihtyisäksi koettujen koulunkäyntiympäristöjen tärkeä osatekijä. Viihtyvyys tukee oppilaiden hyvinvointia ja mielenterveyttä.”

Kaavaehdotuksen mukaan asemakaavalla ohjataan uuden yhtenäiskoulun rakentamista niin, että se sulautuu osaksi olevaa kulttuuriympäristöä, ja että havainnekuva osoittaa rakennuksen sulautumisen osaksi ympäröivää maankäyttöä (Kaavaehdotus 6.3).

Suunniteltu uusi koulu on erittäin suuri, moneen suuntaan hajaantuva kokonaisuus, joka tunkeutuu vielä hyvin lähelle Nivan koulua. Se on kokonsa puolesta täysin yhteensopimaton paitsi Nivan koulun myös kolmen opettajien asuintalojen kanssa. Tämä käy ilmi niin kaavakuvasta kuin havainnekuvasta. Suunniteltu harjakatto tai vaaleankeltainen väri eivät valitettavasti auta tässä asiassa – rakennus paremminkin hallitsee ympäristöään kuin sulautuu ympäristöönsä. Paitsi Nivan koulualueen kanssa uudisrakennus on yhteensopimaton myös muun ympärillö olevan pientaloasutuksen kanssa.

Uudisrakennuksessa on yksi iso puute opetuksen kannalta: kotitalouden ja yläkoulun liikunta joudutaan toteuttamaan n. kilometrin päässä ”Kuorevirran alueella”, kuten kaavaehdotus toteaa. Teknisen viraston antaman tiedon mukaan tämä tarkoittaa Virranrannan vanhainkodin keittiötä, joka nyt on koulun väliaikaisessa käytössä ja liikuntahallia. Näiden ei opetustiloiksi alunperin suunnitelluista tiloista ja niiden soveltuvuudesta vuosikymmenten jatkuvaan käyttöön kaavaehdotus ei sano mitään. Mitä mahdollisia kustannuksia tiloista aiheutuu? Korjauskulut, vuokrat ym. Koska ne ovat osa uudisrakennusta, niistä aiheutuvat kustannukset pitäisi olla kustannusvertailutaulukossa yhtenäiskoulun kohdalla. Näin ei ole. Opetusjärjestelyjen ja oppilaiden kannalta tällainen jatkuva paikasta toiseen siirtyminen on hankalaa, kuten olemme saaneet ”Kiuruvesi”-lehdessä lukea. Uuden yhtenäiskoulun myötä olotilasta tulee pysyvä. Ottaen huomioon uudisrakennuksen korkean hinnan haitta on merkittävä.

Kaavaehdotuksen johdantokappaleessa 6 todetaan ” Rakennuksilla on kulttuurihistoriallisia arvoja, jolloin tulee punnittavaksi kulttuuriarvojen suojelu suhteessa korjaus- ja kunnostuskustannuksiin, jotka ovat huomattavia mm. siihen verrattuna, että rakennettaisiin kokonaan uusi yhtenäiskoulu.” Kustannusvertailutaulukon mukaan kahden koulun peruskorjaus maksaa 19,7 milj. euroa, uudisrakennus 19,2 milj. euroa. Puolen miljoonan ero näin mittavissa liki 20 miljoonan euron kustannuksissa on tuskin ”huomattava”, kuten kaavaehdotus väittää.

Lisäksi kustannusvertailuista puuttuu kokonaan vaihtoehto, jossa Nivan koulu suojeltaisiin ja peruskorjattaisiin, ja kaupunkiin rakennettaisiin vain yläkoulu. Nivan koulun peruskorjauskustannukset arvioidaan kaavaehdotuksessa olevan 6,3 milj. euroa, joten korjausvaihtoehto varmaankin olisi mahdollista. Yllättäviä kuluja voi toki ilmetä, mistä kaavaehdotus useaan kertaan varoittaa, mutta näin on käynyt usein myös julkisten uudisrakennustenkin, esim. koulujen, uimahallien, sairaaloiden jne. kohdalla, alkuperäisiä kustannusarvioita joudutaan venyttämään.

Erillisen yläkoulun hinta-arvio, n. 10,7 milj. euroa, on esitelty kaupunginvaltuustolle 23.9.2024. Kaikki yllämainitut kolme eri toteutusvaihtoehtoa poikkeavat kustannuksiltaan hyvin vähän toisistaan. Lisäksi erillinen yläkoulu voisi sijoittua mielestäni parempaan paikkaan nykyisen lukion lähelle, joko VE3na esitettyyn paikkaan lukion eteen, tai ns. Värein paikalle lukion taakse. Paitsi, että näin mahdollistuisi arvokkaan Nivan koulualueen säilyminen, sijoittelu tuottaisi synergiaetuja yläkoululle ja lukiolle: yhteisten aineenopettajien käyttö, siitä koituva säästö ja tuntien riittäminen

opettajille, lukion "tuttuus" yläkoululaisille ja sitä kautta luonteva siirtyminen lukioon, mikä pitäisi lukion elinvoimaisena syntyvyyden pienentyessä, kirjaston ja Kiurusalin helppo käyttö jne. Myös mietittäessä lasten psykologista ja fysiologista kehitystä, yläkoulu-lukioyhdistelmä on mielestäni parempi kuin alakoulu-yläkouluyhdistelmä, jollaisessa itsekin olen opettanut yli 30 vuotta.

Kaavaehdotuksessa Nivan koulualueelle ehdotettu merkintä sr-1 mahdollistaa Nivan koulun purkamisen, mikä on jyrkässä ristiriidassa maakunta- ja yleiskaavojen kanssa. On mahdotonta enää puhua alueen kulttuurihistoriallisen, maisemallisen tai kaupunkikuvallisen arvon säilymisestä, jos Nivan koulualueen merkittävin rakennus, sen "lippulaiva", Nivan koulu, häviää kaupunkikuvasta. Miltä näyttävät opettajien asuintalot, jos niiden viereltä häviää koko ryhmän päärakennus?

Se, kuinka todennäköistä on, että yhtenäiskoulun rakentamisen jälkeen nykyiset ala- ja yläkoulu puretaan, on käynyt ilmi useista seikoista, joista yhtenä esimerkkinä kappaleen 6 johdatteleva väite, että korjauskulut olisivat huomattavia verrattuna uuden rakentamiseen. Myös UKI-arkkitehtien laatiman uudisrakennuksen kuvauksessa todetaan miinuksina "Nivan koulun ja yläkoulun säilyttäminen hankalaa uuden yhtenäiskoulun sijoittuessa samalle alueelle" ja "nykyiset koulurakennukset jäänevät huonokuntoisina vaille käyttöä". Kustannusvertailutaulukossa, jossa on uudisrakennuksen kustannukset, on yhtenä kohtana täsmentämätön "purkukustannus". Tämä tarkoittaa teknisen palvelukeskuksen johtajan mukaan nykyisten ala- ja yläkoulujen purkukustannuksia, jotka ovat 530,000 euroa. Kaupunki on myös aloittanut vuosi sitten Nivan koulun ylipaineistuksen, jota lausuntonsa antaneet Pohjois-Savon Liitto ja Pohjois-Savon ELY-keskus eivät suositelleet. (PSL/347/2023, POSELY/3340/2023). Yllämainittujen seikkojen lisäksi kaupungin poliittisen johdon tahtotila uuden koulun rakentamisesta on tullut selvästi esiin mm. "Kiuruvesi"-lehteä lukiessa.

Sitä, mitä entisille ala- ja yläkouluille kouluille tapahtuu, kun uusi koulu on rakennettu, kaavaehdotus ei suoraan ja rehellisesti kerro. Koulujen purkaminen on ilmaistu vain sr-1 määritelmässä. Tämä määritelmä on ehdollinen, ja alkaa "Rakennusta ei tule ilman pakottavaa syytä purkaa, eikä sen ulkoasua muuttaa siten, että rakennuksen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne muuttuu". Nyt tilanne on se, että kaupunki on edennyt askel askeleelta – ja asemakaavaehdotuksen myötä etenee edelleen- tilanteeseen, jossa purku on väistämätöntä. Kaupunki luo itse nuo pakottavat syyt: kaupunki ei ole peruskorjannut kouluja ajoissa, on vaurioittanut rakenteita ylipaineistuksella, suunnittelee nyt jättimäisen ja kaupungin taloutta raskaasti kurittavan koulun rakentamista aivan liki Nivan koulua jättäen koulun autioksi. Näin tullaan tilanteeseen, jossa sr-1-määritelmän jatko toteutuu väistämättä: "Purkamisen perusteena voidaan pitää rakennuksen niin huonoa kuntoa, ettei sen kunnostaminen ole taloudellisesti mahdollista eikä rakennukselle siten löydy käyttömahdollisuutta eikä käyttäjää." Näin päädytään purkutilanteeseen. Mitään muuta ei ole enää siinä vaiheessa tehtävissä.

Kaiken ylläolevan perusteella on aiheellista kysyä: miksi asemakaavaehdotuksessa ylipäänsä on Nivan koulualueelle ehdotettu sr-1- määritelmää? Eikö tämä määritelmä ole varattu tilanteisiin, joissa AIDOSTI ei ole tietoa, miten asiassa käy. Nivan koulualueen kohdallahan näin ei ole. Vai onko kaupunki tosissaan aikeissa pitää tyhjän koulun pystyssä ahtaalla tontilla ylläpitokuluineen kaikkineen? Tuskin.

Onko sr-1- määritelmä sitten vain keino osoittaa ylemmille viranomaistahoille, että kaupunki kyllä arvostaa Nivan koulua - vaikka kaupungin toimet todistavat päinvastaista? Haetaanko kaavaehdotukselle näin ylempien tahojen hyväksyntää? Eikö olisi ollut rehellistä esittää tilanne niin kuin se on – todeta, että uudisrakennus tarkoittaa entisten koulujen purkua - ja esittää kaavamerkintä sen mukaiseksi?

Todella heiveröiseltä kuulostaa kaavaehdotuksen vakuuttelu (oikein paksulla ja tummennetusti) "Nivan korttelin kulttuuriarvot eivät häviä ajatellun uuden yhtenäiskoulun rakentamisen myötä." Kyllä ne häviävät. Ne häviävät jo NYKYaikaisen uudisrakennuksen tunkeuduttua arvokkaalle kulttuuriHISTORIAALLISELLE alueelle. Ja viimeiset rippeet katoavat, kun arvokas Nivan koulu katoaa lopullisesti Kiuruveden taajaman kaupunkimaisemasta.

Suomessa on 1960-luvulta lähtien kadonnut paljon rakennuksia, joiden kohtaloa on harmiteltu jälkeenpäin. Kiuruveden keskustassa on ilahduttavasti monelle merkittävälle rakennukselle löytynyt uusi omistaja, joka on päättänyt kunnostaa ja siten turvata rakennuksen tulevaisuuden. Näitä ovat esim. Säästöpankki, Puistola, Kassala ja viimeisimpänä Pankkila. Arvostan näiden yrittäjien rohkeutta suuresti, merkitseehän se heille myös henkilökohtaista, taloudellista riskinottoa.

En kannata yhtenäiskoulun rakentamista Nivan koulualueelle. Riippumatta siitä, puretaanko Nivan koulu vai ei, suunniteltu uudisrakennus tuhoaa koulualueen ja samalla kaikki koulualueeseen kytkeytyvät arvot. Nivan koulualueen tulevaisuuden turvaamiseksi sekä Nivan koulu että opettajien asuintalot tarvitsevat suojelumerkinnän (sr) asemakaavaan. Myöhästynyt Nivan koulun peruskorjaus on aloitettava pikaisesti.

Mielestäni yhtenäiskoulua parempi vaihtoehto on rakentaa tarpeita vastaavan kokoinen yläkoulu lukion läheisyyteen. Tämän hetkisten tietojen perusteella esittämäni yhdistelmän (alakoulun peruskorjaus ja uusi yläkoulu) kustannukset asettuvat samaan raamiin kaavaehdotuksessa esitettyjen kustannusarvioiden kanssa. En kannata asemakaavaehdotuksen hyväksymistä.

Vastine:

Jos kaupunki päätyy yhteen rakennukseen sijoittuvaan yhtenäiskouluvaihtoehtoon, niin tätä silmällä pitäen asemakaavaan on sisällytetty mahdollisuus rakentaa uusi yhtenäiskoulu Nivan kortteliin vanhojen koulurakennusten väliselle alueelle omalle tontilleen.

Asemakaavalla ja erillisillä rakentamistapaohjeilla, jotka on laadittu P-S Ely:n lausunnon mukaisesti, ja havainnekuville ohjataan mahdollisen uuden yhtenäiskoulun (tai muun uudisrakennuksen) rakentaminen ulkoasultaan ja sijoittumisellaan siten, että rakennus sulautuu mahdollisimman hyvin osaksi olevaa kulttuuriympäristöä, mukaillen mm. vanhojen rakennusten koordinaatistoa, massoittelemista, materiaaleja, värimaailmaa.

Pidettyä viranomaisneuvottelussa on todettu, että mahdollinen uusi yhtenäiskoulu esitetyssä muodossaan on sovittavissa Nivan kortteliin oleviin rakennuksiin sopeutuvalla tavalla (havainnekuvat, rakentamistapaohjeet).

Tutkituista alueista Nivan kortteli on ainut alue, jolle erillisessä koulun hankesuunnittelussa tarkasteltu ala- ja yläkoulu voidaan toteuttaa yhtenä koulurakennuksena eli yhtenäiskouluna.

Muilla tutkituilla alueilla ylä- ja alakoulut tulisivat sijoittumaan erillisiin rakennuksiin toisistaan erillisille alueille, jolloin ala- ja yläkoulujen välinen toiminnallinen ja mahdollinen muu yhteistyö tulisi vaikeutumaan huomattavasti.

Nivan korttelin kulttuuriarvot eivät itsessään häviä mahdollisen uuden yhtenäiskoulun rakentamisen myötä. Hyvin suunniteltuna ja toteutettuna uudisrakennus voi osaltaan edistää alueen kulttuuriarvojen säilymistä ja edesauttaa alueen historiallista jatkumoa perinteisenä koulumiljöönä.

Kuten kaavaselostuksessa ja vastineissa todetaan;

Asemakaavaehdotus ei edellytä vanhojen koulurakennusten purkamista, vaan suosittelee Nivan koulun säilyttämistä, toki käytännön mahdollisuudet huomioon ottaen. On olemassa teoreettinen mahdollisuus, vaikka koulutoiminta vanhoissa koulurakennuksissa loppuisikin, että niihin sijoittuisi jotain muuta esim. yksityistä palvelutoimintaa.

Nivan koulu (rakennuksista merkittävämpi) on osoitettu SR-1 -merkinnällä, koska ehdotonta rakennussuojelua edellyttävää SR-merkintää ei voida pitää perusteltuna kummallekaan vanhalle koulurakennukselle laaja-alaisen kunnostusteknisten ongelmien, nykyisten koulutilojen toimimattomuuden ja kohtuuttomiksi nousevien ja ennalta arvaamattomien kunnostuskustannusten takia.

Varsinkin kun tiedostetaan, että rakennusten kunnostamiseen liittyy riski, ettei se lopulta tulisikaan olemaan kestävä ratkaisu.

5.2.8 Suunnitteluvaiheet, käsittely ja päätökset

Asemakaavaprosessin keskeisiä suunnittelu- ja käsittelyvaiheita:

- Asemakaavamuutokseen liittyvä aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 30.5.2024.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinta ja nähtäville asettaminen 3.7.2024 alkaen.
- Rakennushistoriallisen selvityksen sisällöstä neuvoteltiin P-S ELY-keskuksen, Kuopion museon, P-S maakuntaliiton, kaupungin ja kaavoittajan kesken 11.10.2024. Sovittiin myös, että kaavaluonnosvaiheessa on hyvä tarkastella erilaisia vaihtoehtoja Nivan korttelin osalta.
- Nivan koulun, yläkoulun ja opettajien asuntoloiden rakennushistoriallinen selvitys valmistui syksyllä 2024.
- Valmisteluvaiheen asemakaavamuutosluonnokset valmistuivat syksyllä 2024.
- Kaavoituksen seurantaryhmä on käsitellyt asemakaavamuutosten valmisteluaineistoa kokouksessaan 13.11.2024.
- Tekninen lautakunta hyväksyi kokouksessaan 19.11.2024 70 § keskustan asemakaavan muutosluonnokset ja päätti asettaa ne ja muun valmisteluaineiston nähtäväksi 30 päivän ajaksi ja pyytää tarvittavat lausunnot.
- Asemakaavamuutosluonnos vaihtoehtoineen pidettiin yleisesti nähtävillä 27.11. - 27.12.2024.
- Asemakaavamuutosluonnoksista saatuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin laadittiin vastineet, joiden pohjalta valmisteltiin asemakaavaehdotus 22.1.2025.
- Tekninen lautakunta on kokouksessaan 28.01.2025 §6 hyväksynyt ehdotuksen keskustan asemakaavamuutokseksi ja asettaa sen nähtäville 30 päivän ajaksi ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot.
- Asemakaavan muutosehdotus on pidetty julkisesti nähtävillä 5.2. - 06.03.2025.
- Asemakaavamuutokseen liittyvä ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu on pidetty 14.3.2025.
- Asemakaavamuutosehdotuksesta saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin laadittiin vastineet, joiden pohjalta valmisteltiin asemakaavaehdotus 18.3.2025 hyväksymiskäsittelyyn.
- Kaavaan tehtiin vähäisiä muutoksia; VU-aluetta hieman pienennettiin, VU-alueen itäosaan pp/t -kulkuyhteys, Kuorevirran s-merkinnän sisältöä täsmennettiin.

6 Asemakaavan kuvaus

6.1 Kokonaisrakenne

Asemakaavamuutoksella on tarkasteltu ja kaavallisesti varauduttu vaihtoehtoihin uuden yhtenäiskoulun tai uuden ala- ja yläkoulun rakentamisiin ja niiden mahdollisiin vaihtoehtoihin sijaintipaikkoihin. Nykyiset ala- ja yläkoulut sijaitsevat ns. Nivan korttelissa erillisissä rakennuksissa. Molemmat koulurakennukset edellyttäisivät laaja-alaisia korjaustoimenpiteitä, jotta niitä voitaisiin käyttää jatkossakin koulukäytössä.

Rakennuksilla on kulttuurihistoriallisia arvoja, jolloin tulee punnittavaksi kulttuuriarvojen suojelu suhteessa korjaus- ja kunnostuskustannuksiin, jotka ovat huomattavia mm. siihen verrattuna, että rakennettaisiin kokonaan uusi yhtenäiskoulu.

Tarkastelluissa vaihtoehtoisissa paikoissa Nivan korttelissa ja Kuorevirran alueella koulu voidaan toteuttaa yhtenäiskouluna yhtenä rakennuksena sisältäen sekä alakoulun että yläkoulun. Kulttuuritalon alueelle mahtuu vain yksi pienempi opetusyksikkö.

Tulee ottaa huomioon, että kaikilla mainituilla P-alueilla on mahdollisuus toteuttaa joustavasti opetustilojen ohella muitakin julkisia, että yksityisiä palveluita kuten sosiaali-, terveys- ja asuinpalveluja sekä virkistys- ja viihdepalveluita.

Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma on purkanut vanhat rivitalot Asematien varrella sen itäpuolella kortteleissa 235 ja 236. Uusille vuokratotaloille ei ole suurta kysyntää Kiuruvedellä. Tavoitteena on ollut kaavoittaa kyseiset alueet omakotitalotonteiksi.

6.2 Yhtenäiskoulun eri vaihtoehtojen kustannusarvioiden vertailu

Kaavaluonnosvaiheen jälkeen kaupungin tekemissä eri kouluvaihtoehtojen kustannusvertailuissa (taulukko 1) edullisin vaihtoehto olisi uuden yhtenäiskoulun rakentaminen uudelle paikalle. Tällöin tilan puolesta kyseeseen tulisi ainoastaan Nivan kortteli olevien koulurakennusten väliselle alueelle. Uuden yhtenäiskoulun rakentamisvaihtoehtoa puoltaa merkittävästi myös vanhojen koulujen kunnostamiseen liittyvät riskit – kunnostamisen yhteydessä voi ilmetä sellaisia uusia tekijöitä, jotka huomattavasti aiheuttaisivat lisäkustannuksia jo arvioitujen merkittävien kustannusten lisäksi.

Kustannusarvioiden vertailujen koostetaulukko		15.1.2025
Kiuruveden Yhtenäiskoulu		
		€, alv 0 %
a. VE 1. Peruskorjaus, kaksi rakennusta	Hankekustannukset, Yläkoulu	11 244 000
	Hankekustannukset, Nivan Koulu	6 355 000
	Väistötilakustannukset, 2665 m2, 36 kk	2 160 000
	Summa	19 759 000
b. VE 2. Uudisrakennus, Yhtenäiskoulu	Hankekustannukset, Yhtenäiskoulu	17 848 000
	Purkukustannus	530 000
	Tasearvojen alaskirjaus	865 000
	Summa	19 243 000
c. VE 3. Uudisrakennus osa Nivan koulua säilyttäen ja peruskorjaten		
	Hankekustannukset, Yhtenäiskoulu	16 825 000
	Hankekustannukset, Taitotalo	3 424 000
	Purkukustannus	530 000
	Tasearvojen alaskirjaus	865 000
	Väistötilakustannukset, Taitotilat, 400 m2, 36 kk	422 000
	Summa	22 066 000

Taulukko 1. Yhtenäiskoulun eri vaihtoehtojen kustannusarvioiden vertailu

6.3 Nivan korttelin asemakaavamuutos

Nivan korttelin kulttuuriarvojen, nykyisten koulujen kuntokartoitusten ja mm. uuden yhtenäiskoulun eri vaihtoehtojen kustannusarvioiden ja koulutilojen toiminnallisilla perusteilla on päädytty ratkaisuun, jossa asemakaavalla halutaan mahdollistaa kokonaan uuden yhtenäiskoulun rakentaminen Nivan korttelissa olevien koulurakennusten väliselle alueelle.

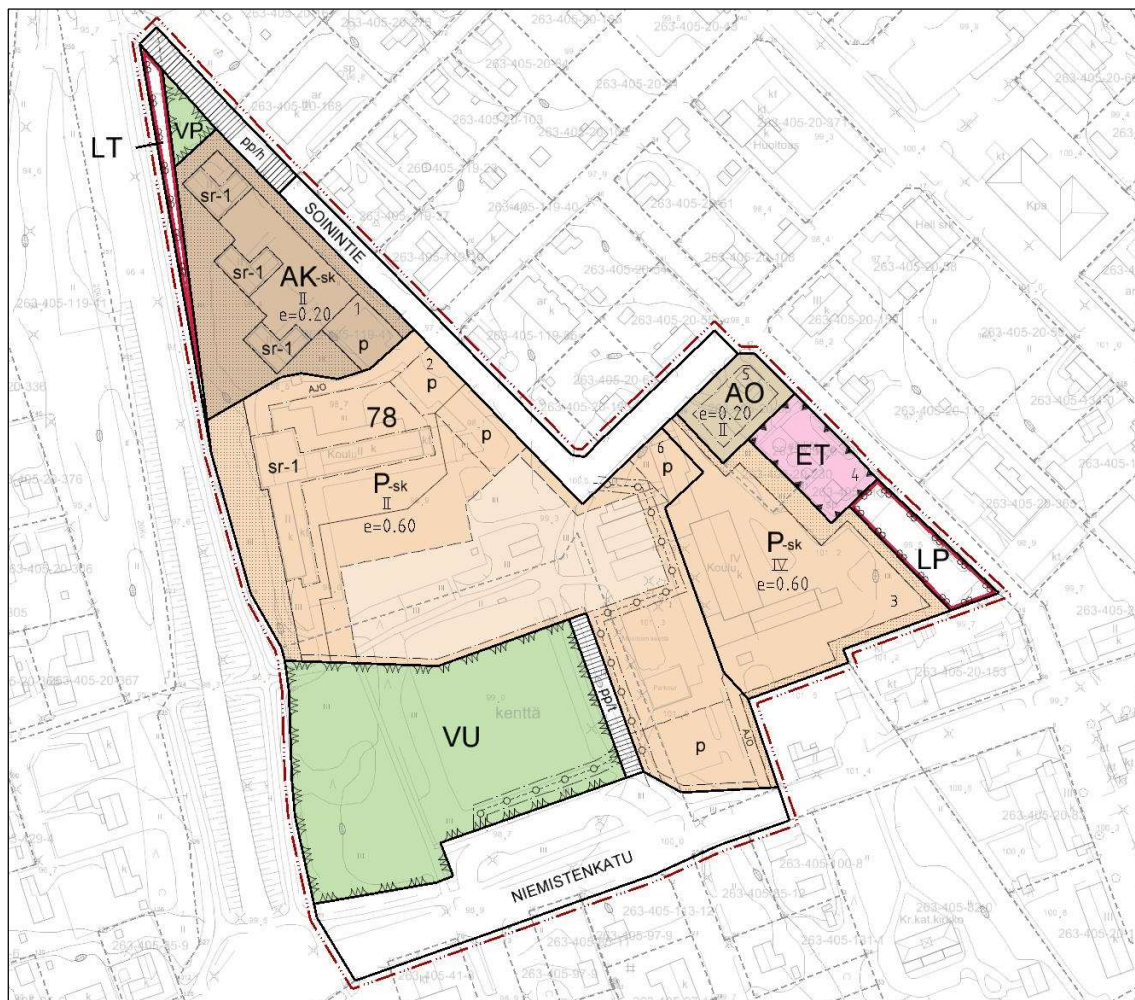
Vanhon koulun kunnostamiseen liittyvien taloudellisten ja teknisten riskien ohella uutta koulua puoltavat nykyaikaisten koulutilojen mahdollistaminen, niin koululaisille kuin koulujen henkilökunnalle, kuten opettajille. Tämä mahdollistaa myös sosiaalisesti ja yhteisöllisesti hyväksyttävän terveellisen toimintaympäristön – vanhat koulurakennukset eivät näitä mahdollista.

Asemakaavalla ohjataan uuden yhtenäiskoulun (tai muun palvelurakennuksen) rakentaminen ulkoasultaan ja sijoittumisellaan siten, että rakennus sulautuu osaksi olevaan kulttuuriympäristöön noudattaen mm vanhojen rakennusten koordinaatistoa.

Nivan kortteliin sijoittuvasta mahdollisesta uudesta yhtenäiskoulusta on laadittu havainnekuva (Liite), jolla on osoitettu rakennuksen sulautuminen osaksi ympäröivää maankäyttöä.

Nivan korttelin kulttuuriarvot eivät häviä ajattelun uuden yhtenäiskoulun rakentamisen myötä. Hyvin suunniteltuna ja toteutettuna uudisrakennus voi osaltaan edustaa alueen kulttuuriarvojen säilymistä ja edesauttaa alueen historiallista jatkumoa perinteisenä koulumiljöönä.

Nivan koulu on osoitettu SR-1 -merkinnällä. Ehdotonta rakennussuojelua edellyttävää SR-merkintää ei voida pitää perusteltuna, mm. kunnostuskustannusten noustessa kohtuuttoman suuriksi.

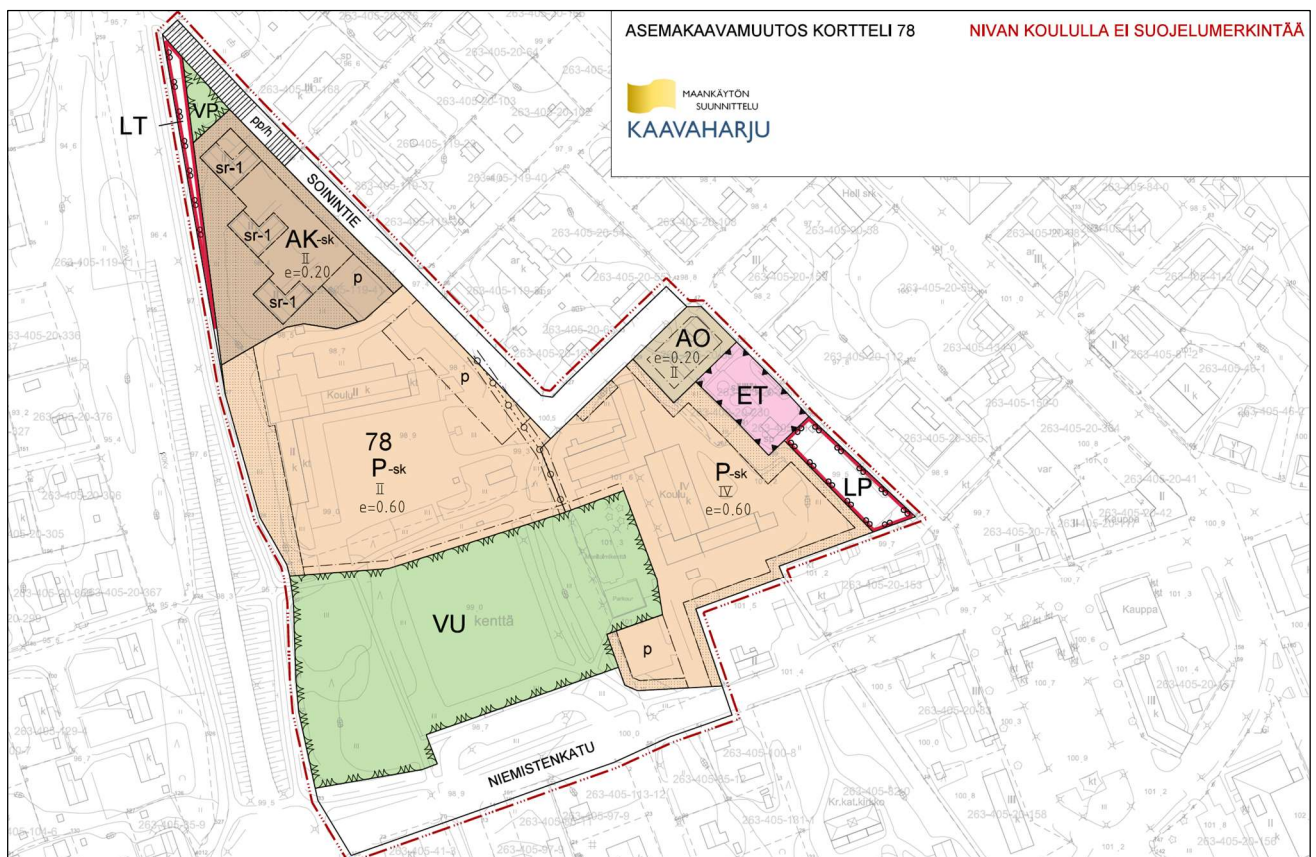

Kuva 21. Nivan korttelin asemakaavamuutos 18.3.2025.

Nivan korttelissa opettajien asuinkerrostalojen alue on osoitettu AK-sk -merkinnällä ja rakennukset on osoitettu sr-1 -merkinnöillä. Nivan koulun ja alakoulun alue on osoitettu P-sk -merkinnällä. Merkintä mahdollistaa monipuolisesti erilaista sekä julkisten että yksityisten palveluiden rakentamista. Rakennussuojeluun liittyen on esitetty kolmea asemakaavallista vaihtoehtoa Nivan koulun osalta:

- VE1 Nivan koulussa ei suojelumerkintää
- VE2 Nivan koulusta osa osoitettu suojeltavaksi
- VE3 Nivan koulu kokonaan osoitettu suojeltavaksi
- Vaihtoehtojen vaikutukset mm. kustannusvertailujen osalta yksilöityvät Kiuruveden yhtenäiskoulun hankesuunnitelun (kts. 2.4 Kiuruveden yhtenäiskoulun hankesuunnittelu) edetessä. Näiltä osin kaava-aineistoa ja vaihtoehtojen vertailua täydennetään ehdotusvaiheessa.

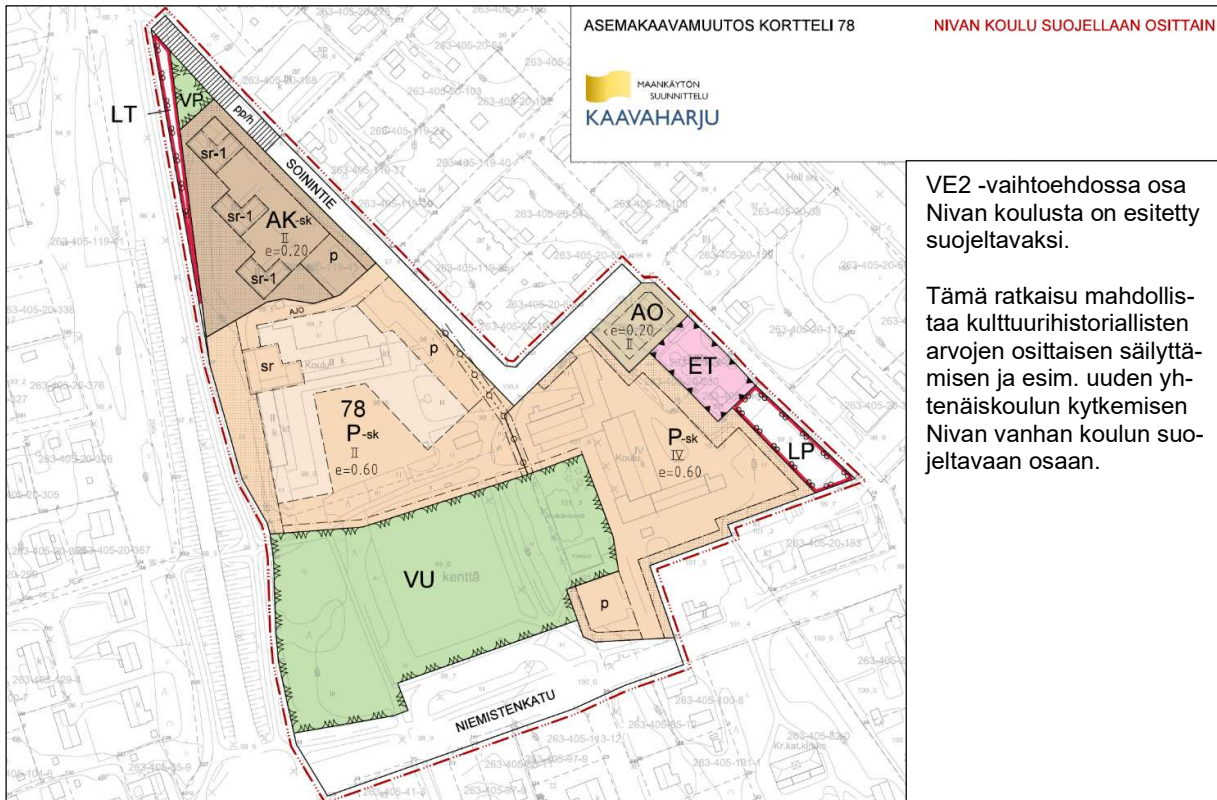
Vaihtoehto 1 - Nivan koululla ei suojelumerkintää

Kuva 22. Asemakaavamuutosluonnos VE1 Nivan koulua ei osoiteta suojeltavaksi.

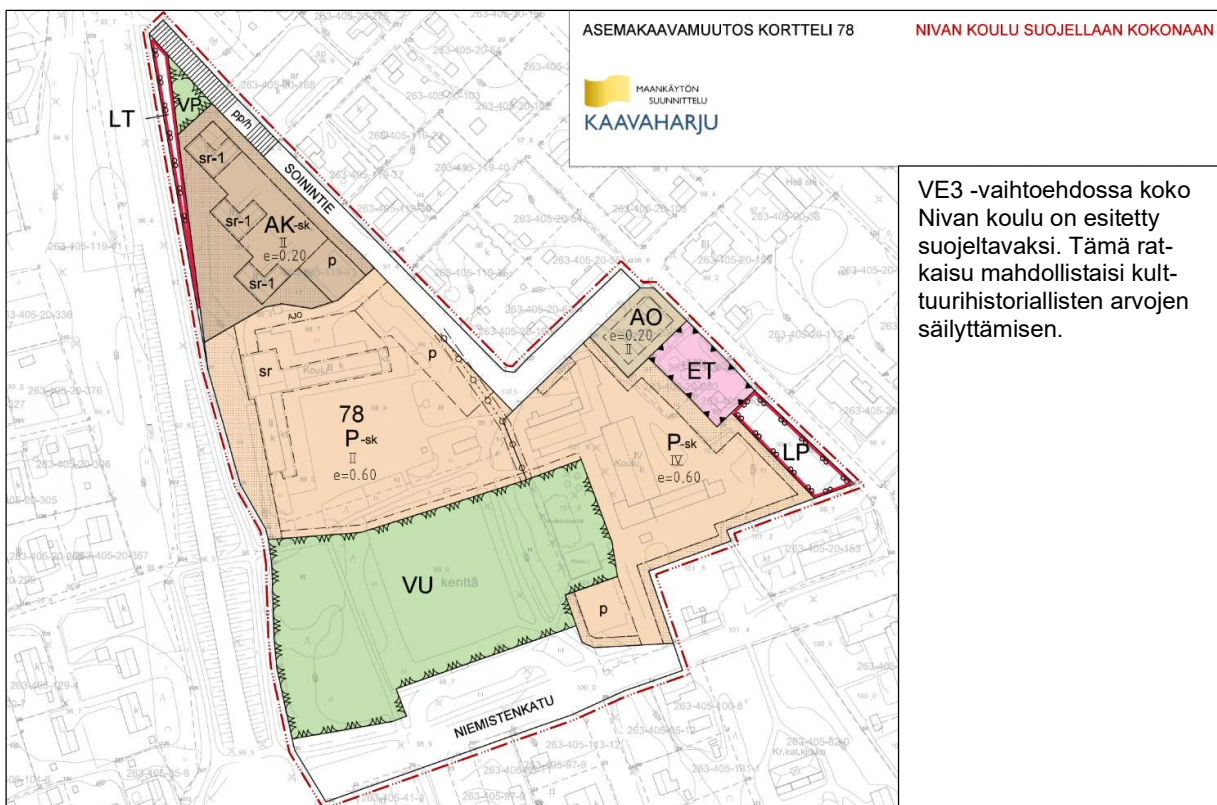
Vaihtoehto VE1 perustuu siihen, että koulurakennusten kunnostaminen arvioidaan kustannuksiltaan niin kalliiksi, ettei niiden kunnostamista pidetä taloudellisesti mahdollisena. Mikäli nykyiset rakennukset päädytään tällöin purkamaan niiden huonokuntoisuudet takia, korttelialueelle on mahdollista toteuttaa mm. nykyiset rakennukset korvaava uusi yhtenäiskoulu.

Vaihtoehto 2 - Nivan koulu suojellaan osittain

Kuva 23. Asemakaavamuutosluonnos VE2 Nivan koulusta osa suojellaan.

Vaihtoehto 3 - Nivan koulu suojellaan kokonaan

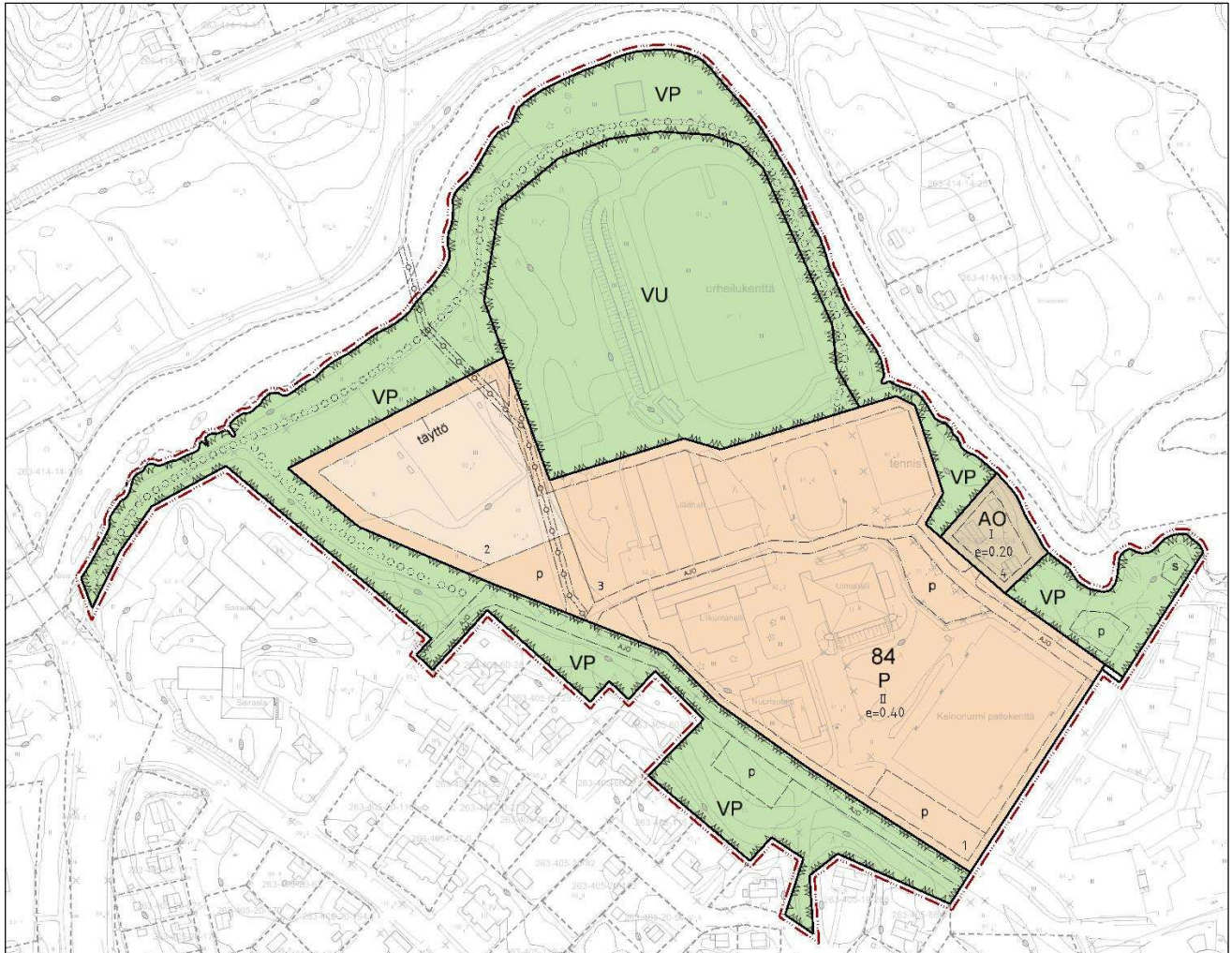
Kuva 24. Asemakaavamuutosluonnos VE3 Nivan koulu suojellaan kokonaan.

6.4 Kuorevirran alueen asemakaavamuutos

Kuorevirran alueella olevat rakennetut alueet on osoitettu P-aluevarausmerkinnällä mikä mahdollistaa monipuolisten sekä julkisten että yksityisten palveluiden sijoittumisen alueelle.

Urheilukentän ja terveyskeskusalueen väliin on osoitettu laajennusalue mm. kouluhankkeisiin liittyviin mahdollisiin lisäalue- ja rakentamistarpeisiin (kaavakartalla vaaleammalla korostettu alue).

Kuorevirran ns. tulvavaara-alueelle sijoittuvalle uudelle rakentamisalueelle (P) on osoitettu kaavamääräys: Täyttö: Alueen osa, joka tulee täyttää ja perustaa siten, ettei mahdollisesta tulvasta aiheudu haittaa piha-alueille eikä rakennuksille. Täyttämistarve on noin 60 %:lla tonttia vähintään 0-0.6 m, jos halutaan nostaa maanpinta tulvavaaran tasolle/yläpuolelle.

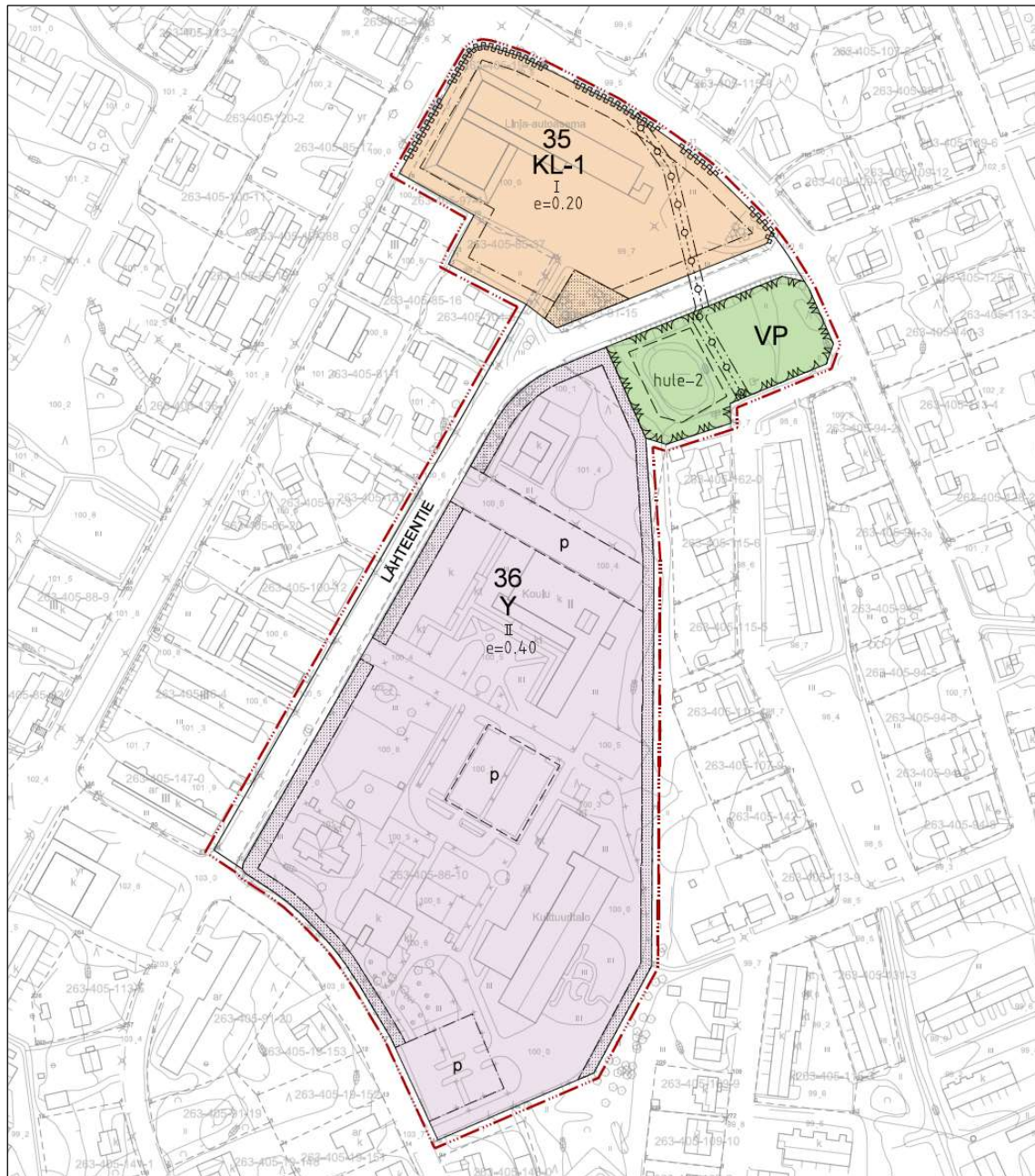

Kuva 25. Asemakaavamuutosehdotus 18.3.2025 – Kuorevirran alue.

6.5 Lukion, kulttuuritalon ja linja-autoaseman alueiden asemakaavamuutos

Korttelissa 36 rakennusalojen rajauksia on väljennetty siten, että korttelin läntiseen kulmaan on teoriassa mahdollista rakentaa joko uusi alakoulu tai yläkoulu. Uutta yhtenäiskoulu kortteliin ei ole tilan puutteen takia mahdollista toteuttaa. Korttelin pohjoisosan nykyisen asemakaavan kerrostaloalueista ja lounaisosan AS-alueista on luovuttu ja osoitettu ne osittain Y- ja osittain VP-alueisiin liitettäväksi.

Lähteentien katualue on osoitettu nykyiselle paikallaan, jolloin linja-autoaseman korttelia on vastaavasti laajennettu itäosassaan katuun rajautuen. Voimassa olevassa asemakaavassa katualue on linjattu oikaistavaksi linja-autoaseman itäalueen halki pienentäen siten korttelin piha-alueita.

Kuva 26. Asemakaavamuutosehdotus 18.3.2025 – lukion ja kulttuuritalon sekä linja-autoaseman korttelit.

6.6 Kiurunkulman alueen korttelin 236 asemakaavamuutos

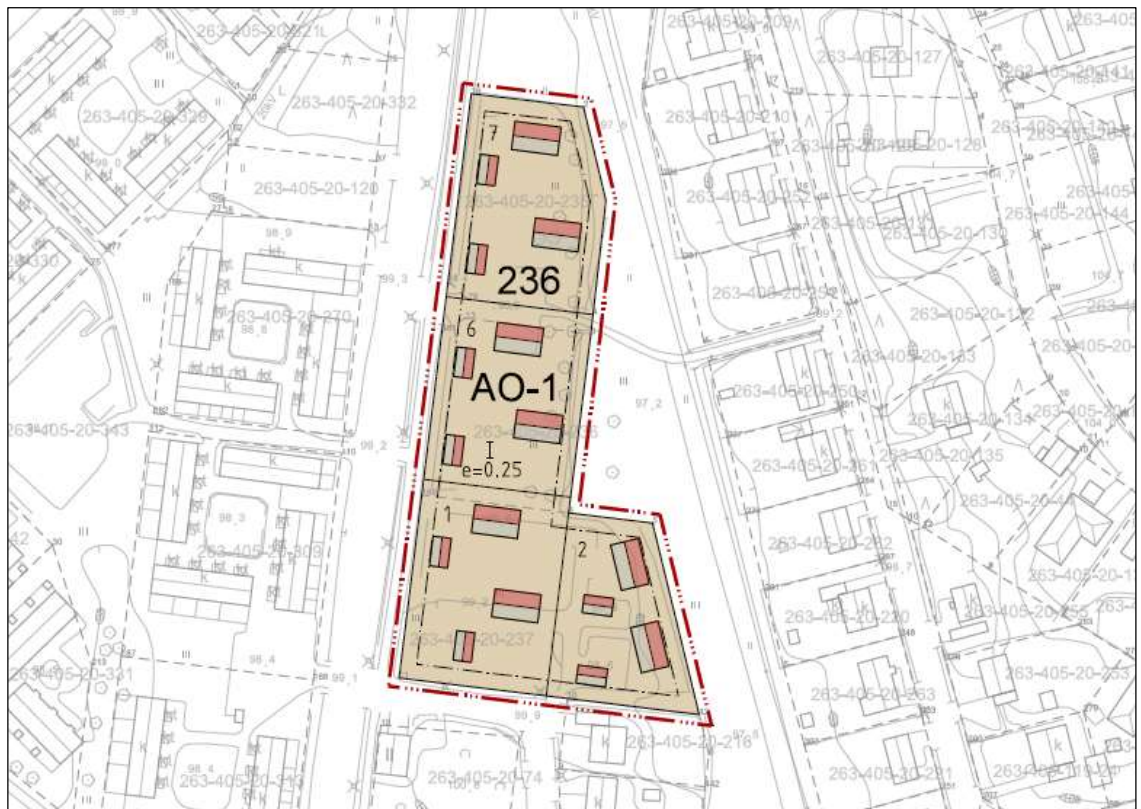
Kiinteistö Oy Kiuruveden Kiurunkulma on purkanut vanhat rivitalot Asematien varrella sen itä-puolella kortteleissa 235 ja 236. Uusille vuokratervitaloille ei ole suurta kysyntää Kiuruvedellä.

Asemakaavaa on näiden kortteleiden osalta muutettu siten, että alueille voidaan toteuttaa omakotitalotontteja alla olevan kaavan mukaisesti.

Kortteleiden 235 ja 236 välistä on tarpeettomana poistettu nykyisen kaavan mukainen kevyen liikenteen väylä. Tämä mahdollistaa tilansa puolesta peremmin uusien tonttien muodostamisen.

Kaavamerkinnäksi on osoitettu AO-1, mikä mahdollistaa yhdelle tontilla kahden erillisen asuinrakennuksen ja tarvittavien piharakennuksien kuten varastojen ja autotalliin /katoksien rakentamisen. Useilla rakennuksilla voidaan rajata alueelle muodostuvaa pihapiiriä. Paritaloja tonteille ei saa rakentaa.

Kahden asuintalon rakentamismahdollisuus samalle tontille mahdollistaa tontin toteuttamisen vaihteittain esimerkiksi tontin asukkaiden tarpeiden mukaan. Parhaimmillaan tonteille ja koko kortteliin voi muodostua "Pikku-Pietarin pihapiiri" -henkinen yhteisöllinen idyllinen pientalomiljö.

Kuva 27. Asemakaavamuutosehdotus 18.3.2025 – kortteli 236.

6.7 Aluevaraukset

Asemakaavamuutoksessa on käytetty seuraavia aluevarausmerkintöjä.

Asuinkerrostalojen korttelialue (AK-sk)

Alue on kaupunkikuvallisesti ja maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Uudisrakentaminen tulee sovittaa alueen kulttuuriympäristöön. Uudisrakennussuunnitelmista tulee pyytää alueellisen vastuumuseon lausunto.

Entisten opettajien asuintalojen alue on osoitettu tällä merkinnällä.

Erillispientalojen korttelialue (AO)

Merkinnällä on osoitettu Kuorevirran ja Nivan alueella sijaitsevat olevat, rakennetut omakotitalot.

Erillispientalojen korttelialue (AO-1)

Yhdelle tontilla saa rakentaa enintään kaksi erillistä asuinrakennusta ja tarvittavia piharakennuksia kuten varastoja ja autotalleja /-katoksia. Rakennuksilla rajataan alueelle muodostuvaa pihapiiriä. Paritaloja tonteille ei saa rakentaa.

Merkinnällä on osoitettu purettujen rivitalojen alue, ollut aikaisemmin AR-aluetta.

Palvelurakennusten korttelialue (P)

Alueelle saa rakentaa rakennuksia sekä julkisia että yksityisiä palveluita kuten sosiaali-, terveys-, opetus- ja asuinpalveluja sekä virkistys-, viihdetoimintoja varten.

Merkinnällä on osoitettu Kuorevirran urheilualueen rakennetut alueet ja siihen liittyen lisäalueena luoteiskulmaan rakentamaton alue esim. uudelle koulurakennukselle.

Palvelurakennusten korttelialue (P-sk)

Alueelle saa rakentaa rakennuksia sekä julkisia että yksityisiä palveluita kuten sosiaali-, terveys-, opetus- ja asuinpalveluja sekä virkistys-, viihdetoimintoja varten. Alue on kaupunkikuvallisesti ja maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Uudisrakentaminen tulee sovittaa alueen kulttuuriympäristöön. Uudisrakennussuunnitelmista tulee pyytää alueellisen vastuuseon lausunto.

Merkinnällä on osoitettu Nivan koulun ja yläkoulun korttelialue. Asemakaavassa aikaisemmin olleet YO ja YO/s1 -merkinnät on muutettu P-sk -merkinnäksi.

Liikerakennusten korttelialue (KL-1)

Alueelle saa rakentaa liikerakennusten lisäksi myös linja-autoaseman tarvitsemia rakennuksia ja rakennelmia.

Merkinnällä on osoitettu linja-autoaseman alue.

Viher- ja virkistysalueilla on käytetty puisto (VP) ja urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU) -kaavamerkintöjä.

Yleisten rakennusten korttelialue (Y)

Merkinnällä on osoitettu alueella C sijaitseva yleisten rakennusten korttelialue, jolla sijaitsevat Kulttuuritalo, kirjasto, päiväkotia ja lukio.

Maantien alue (LT)

Merkinnällä on osoitettu Valtatien tiealueeseen tilarajojen mukaan kuuluva alue, joka voimassa olevassa asemakaavassa on virheellisesti osoitettu puistoalueeseen kuuluvaksi.

Yleinen pysäköintialue (LP)

Merkinnällä on osoitettu Yläkoulun korttelin itäpuolella oleva yleinen pysäköintialue.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET)

Merkinnällä on osoitettu Yläkoulun korttelin itäpuolella oleva erityisalue.

Pysäköinnille varattu alueen osa (p) –merkinnällä on osoitettu opettajien asuintalojen, Nivan koulun ja yläkoulun alueiden yhteyteen, alueella C sijaitsevien Kulttuuritalon, kirjaston, päiväkodin ja lukion yhteyteen sekä Kuorevirran urheilualueen puistoalueiden yhteyteen pysäköinnille varattuja alueenosia.

Ohjeellinen alueelliselle hulevesijärjestelmälle varattu alueen osa, jonka kautta johdetaan ja viivytetään korttelien ja katualueiden hulevesiä allas- ja ojarakentein (hule-2) -merkinnällä osoitetaan alueella C, Lähteentien varressa sijaitsevalle puistoalueelle hulevesille varattu alueen osa.

Täyttö - Alueen osa, joka tulee täyttää ja perustaa siten, ettei mahdollisesta tulvasta aiheudu haittaa pihajärjestelmille eikä rakennuksille. Merkintä on osoitettu Kuorevirran ns. tulvavaara-alueelle sijoittuvalle uudelle rakentamisalueelle (P).

Alueen osa, jolle saa rakentaa saunan ja siihen liittyvät pukutilat (enintään 40 k-m²) (s).

Rakentaminen tulee toteuttaa siten, että se ottaa huomioon alueen sijoittumisen tulvariskialueelle.

Kyseiselle kohtaa on jo aikaisemmin rakennettu pukutilat alueen toimiessa kuntalaisten yleisenä virkistys- ja uimapaikkana. Saunan rakentamismahdollisuus monipuolistaa alueen virkistyskäyttöä mm. talvisena uintipaikkana. (s) -merkinnällä osoitetaan Kuorevirran urheilualueen itäosassa, olevalle saunalle varattu alueenosa. Alueella sijaitsee uintipaikka ja pukutilat.

Lisäksi asemakaavassa on osoitettu tarvittavat katualueet.

6.8 Kulttuuriarvot

Kaavanlaadinnassa on otettu huomioon kulttuuriympäristöarvot seuraavin merkinnöin. Aluekohtaisten merkintöjen (AK-sk, P-sk) lisäksi on käytetty seuraavia kohdemerkintöjä.

Kulttuurihistoriallinen rakennus (sr-1)

Rakennusta ei tule ilman pakottavaa syytä purkaa, eikä sen ulkoasua muuttaa siten, että rakennuksen kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne turmeltuu. Purkamisen perusteena voidaan pitää rakennuksen niin huonoa kuntoa, ettei sen kunnostaminen ole taloudellisesti mahdollista eikä rakennukselle siten löydy käyttömahdollisuutta eikä käyttäjää. Kohteisiin merkittävästi vaikuttavista hankkeista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto.

- Nivan koulu
- Opettajien asuinalot

6.9 Yleismääräykset

Autopaikkoja tulee osoittaa vähintään 1 autopaikka asuntoa kohti, 2 vieraspaikkaa ja vähintään 1 autopaikka liike- ja toimistotilojen 80 k-m2 kohti.

Korttelialueiden yhteydessä oleville virkistysalueille voidaan erillisen suunnitelman perusteella sallia sähkönjakelun käyttöön tulevan puisto- tai kiinteistömuuntamon rakentaminen.

Valtioneuvoston päätöksen meluntorjunnasta (993/1992) mukaisesti asumiseen käytettävillä alueilla on ohjeena, että melutaso (LAeq) ei saa ylittää ulkona päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB.

Ulkoa kantautuvasta melusta ohjeena on, että asuin- ja majoitustiloissa melutaso (LAeq) sisällä alittaa päiväohjearvon (klo 7-22) 35 dB ja yöohjearvon (klo 22-7) 30 dB. Liike- ja toimistohuoneissa päiväohjearvo sisällä on max 45 dB.

Em. ohjearvot tulee ottaa huomioon uudisrakentamisen ja toiminnan rakennuslupa- ja mahdollisissa ympäristölupamenettelyissä.

7 Asemakaavan vaikutukset

7.1 Yleistä

Kaavaratkaisusta aiheutuvien vaikutusten arvioinnin keskeisenä tarkoituksena on tukea kaavan päätöksentekoprosessia. Toisaalta vaikutustarkastelu ohjaa suunnitteluratkaisuja ja toimii osaltaan perusteena kaavaan lopullisesti valittaville maankäytöllisille aluevarauksille ja kaavamerkintöjen sisällöille.

Eri intressitahojen sekä suunnittelijan välisen osallistuvan suunnittelun ja edelleen vaikutusten arviointien kautta pyritään välttämään nykyrakennetta huonontavia suunnitteluratkaisuja sekä kehittämään alueen maankäytöllistä ja ympäristöllistä kokonaisuutta.

Suunnittelutyön pohjaksi määritellyillä tavoitteilla – ja edelleen kokonaisrakenteen hahmottamisella – on pyritty ohjaamaan suunnitteluratkaisuja siten, että maankäytöllisten aluevarausten vaikutukset olisivat mahdollisimman myönteisiä ja mahdollistavia kokonaisrakenteen kannalta.

7.2 Yhdyskuntarakenne ja -talous

Asemakaavan merkittävimmät vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja -talouteen ovat seuraavat:

- Asemakaavamuutos ei muuta juurikaan muuta kaavoitettavien osa-alueiden vallitsevaa maankäyttöä. Kaavateknisenä muutoksena mahdollistetaan julkisten palvelujen ohella myös yksityiset palvelut.
- Merkittävimmät talouteen liittyvät vaikutukset ovat mahdollisen uuden yhtenäiskoulun rakentamiseen ja vanhojen koulujen kulttuuriarvojen mahdollisiin suojeluarvoihin liittyvät kustannustekijät.
- Käynnissä olevan Kiuruveden yhtenäiskoulun hankesuunnittelun yhteydessä arvioidaan eri kouluvaihtoehtojen kustannusvaikutuksia. Kaavaselostusta on täydennetty näiden osalta kaavaehdotusvaiheessa hankesuunnittelun edettyä.
- Katso kohta 6.2 Yhtenäiskoulun eri vaihtoehtojen kustannusarvioiden vertailu.

7.2.1 Palvelut

Asemakaavamuutos pääosin säilyttää alueiden nykyisen käyttötarkoituksen erilaisten julkisten palveluiden alueina. Väljyyttä on mahdollistettu kaavamerkintöjen osalta siten, että julkisten palveluiden ohella myös yksityistahojen toteuttamat palvelut kaavallisesti mahdollistuvat.

7.2.2 Yhdyskuntatekniset verkostot / liikenneyhteydet

Asemakaava-alue tukeutuu jatkossakin oleviin kunnallisteknisiin verkostoihin. Samoin liikenneyhteyksien osalta tukeudutaan pääosin olevaan katu- ja päätieverkostoon.

Nivan korttelissa on varauduttu osittain vesihuoltoverkostojen siirtoon mahdollisen uudisrakentamisen tieltä.

Myös alueen sisäiset kulkuyhteydet tulee toteutettavaksi osin uudelleen mahdolliset uudisrakentamisen yhteydessä.

7.2.3 Rakentaminen

Asemakaavan yleiset vaikutukset rakentamiseen ovat seuraavia:

- Asemakaava määrittelee maankäytön rakennusoikeuksineen ja niiden sijoittumisen.
- Rakentamiseen liittyen on annettu kulttuuriarvot mahdollisuuksien mukaan huomioon ottavat kaavamääräykset.
- Asemakaavassa osalle alueita osoitettu mahdollinen uusi maankäyttö (opetustoiminta, palvelut, asuminen, virkistys) on ympäristöönsä nähden täydentävää.
- Kuorevirran ns. tulvavaara-alueelle sijoittuvalle uudelle rakentamisalueelle (P) on osoitettu kaavamääräys: Täyttö. Alueen osa, joka tulee täyttää ja perustaa siten, ettei mahdollisesta tulvasta aiheudu haittaa piha-alueille eikä rakennuksille. Täyttämistarve on noin 60 %:lla tonttia vähintään 0-0.6 m, jos halutaan nostaa maanpinta tulvavaaran tasolle/yläpuolelle.

7.3 Vaikutukset kulttuuriympäristöön

Kaava tuo esille (lähtötietojen mukaisesti) alueen kulttuuriarvoja omaavat kohteet, jotka on edelleen huomioitu kaavaratkaisussa mahdollisin kaavamerkinnoin.

Arvot tulevat kaavan myötä nykyistä voimakkaammin yleiseen tietoisuuteen ja niiden säilymiseen voidaan kaavalla mahdollisuuksien mukaan myötävaikuttaa.

Katso kohdat 6.6 aluevaraukset ja 6.7 Kulttuuriarvot.

Nivan koulu oli eri luonnosvaihtoehdoissa osoitettu joko kokonaan tai osittain suojeltavaksi rakennukseksi tai ei suojeltavaksi. Tekeillä olevassa yhtenäiskoulun hankesuunnittelussa tarkastellaan mm. kouluratkaisuun liittyviä eri sijaintivaihtoehtoja (kts. 2.4 Kiuruveden yhtenäiskoulun hankesuunnittelu).

Nivan korttelin kulttuuriarvojen, nykyisten koulujen kuntokartoitusten ja mm. uuden yhtenäiskoulun eri vaihtoehtojen kustannusarvioiden ja koulutilojen toiminnallisilla perusteilla on päädytty ratkaisuun, jossa asemakaavalla halutaan mahdollistaa kokonaan uuden yhtenäiskoulun rakentaminen Nivan korttelissa olevien koulurakennusten väliselle alueelle.

Nivan kortteliin sijoittuvasta mahdollisesta uudesta yhtenäiskoulusta on laadittu erilliset rakentamistapaohjeet ja havainnekuvat (liitteet), joilla ohjataan mahdollisen uuden yhtenäiskoulun (tai muun uudisrakennuksen) rakentaminen ulkoasultaan ja sijoittumisellaan siten, että rakennus sulautuu mahdollisimman hyvin osaksi olevaa kulttuuriympäristöä, mukaillen mm. vanhojen rakennusten koordinaatistoa, massoitteita, materiaaleja, värimaailmaa.

Nivan korttelin kulttuuriarvot eivät häviä ajattelun uuden yhtenäiskoulun rakentamisen myötä. Hyvin suunniteltuna ja toteutettuna uudisrakennus voi osaltaan edustaa alueen kulttuuriarvojen säilymistä ja edesauttaa alueen historiallista jatkumoa perinteisenä koulumiljöönä.

Nivan koulu on osoitettu sr-1 -merkinnällä. Ehdotonta rakennussuojelua edellyttävää sr-merkintää ei voida pitää perusteltuna, mm. kunnostuskustannusten noustessa kohtuuttoman suuriksi.

Opettajien asuintalojen osalta on päädytty kaavamerkintään (sr-1), joka mahdollistaa joko rakennuksen säilyttämisen tai purkamisen, jos rakennuksen säilyttäminen ei ole taloudellisesti mahdollista eli kohtuullista rakennuksen omistajalle.

Kaavamääräys ei suoraan ratkaise purkamisluvan edellytyksiä. Ne tulevat arvioitavaksi ja ratkaistavaksi siinä tilanteessa, jos kohteelle haetaan purkulupaa.

Kaavassa ei ole kyseenalaistettu ko. kohteiden kulttuurihistoriallisia arvoja. Sen sijaan asemakaavaratkaisussa on punnittu kulttuuriarvoja ja korjauskustannuksia. Maankäyttölaissa todetaan, että kulttuuriarvoja tulee säilyttää, mutta toisaalta asemakaavalla ei saa aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia kohteen omistajalle.

Hankesuunnittelussa ja kaavasuunnittelussa tulee tiedostaa se tosiasia, että korjauskustannukset ovat merkityksellisiä, jopa merkityksellisempiä kuin kohteen kulttuuriarvojen pakottava suojeleminen. Tältä osin vaikutustarkastelua on täydennetty kouluihin liittyvän hankesuunnittelun edetessä.

Laadittu asemakaavamuutos on merkinnöiltään enemmän kulttuuriympäristön suojeluun ohjaava, kuin voimassa oleva asemakaava. Asemakaavamuutos toteuttaa sisällöltään myös yleiskaavan ohjausvaikutusta.

7.4 Sosiaaliset vaikutukset

Kaavaprosessin ja siihen sisältyvien maankäyttöratkaisujen sosiaalisia vaikutuksia ovat mm.:

- Yhtenäiskoulun hankesuunnittelulla, toteuttamisvaihtoehdoilla ja lopullisella toteuttamisella on omanlaisensa vaikutuksensa mm. koululaisten liikkumisen ja tavoitettavuuden kannalta (kts. 2.4 Kiuruveden yhtenäiskoulun hankesuunnittelu), kuin myös tilojen toimivuuteen ja niiden käyttäjien (oppilaat, opettajat) terveyteen ja viihtyisyyteen.
- Eri osapuolten sitoutuminen tuleviin maankäyttö- ja rakentamiskäytöihin voimistuu.
- Maanomistajien, palveluita tuottavien ja käyttävien sekä viranomistahojen tietoisuus alueen ympäristöoloista, maankäytöllisestä nykytilasta ja tulevaisuuden mahdollisuuksista lisääntyy.
- Tietoisuus maankäytöllisestä tulevaisuudesta edesauttaa alueiden kehittämisessä ja markkinoinnissa.
- Edesauttaa yrittäjiä, palveluiden tuottajia, kuntaa, maanomistajia ja muita, joiden oloihin kaavaratkaisu vaikuttaa, valmistautumaan tuleviin muutoksiin ja hyödyntämään alueelle ominaisia maankäytöllisiä mahdollisuuksia.
- Maankäyttöhankkeisiin voidaan varautua ja aikatauluttaa.
- Mahdolliset ympäristöhaittoja aiheuttavat tekijät, esim. melu ja terveyshaittoja aiheuttavat tekijät, esim. sisäilmaongelmat tulee otetuksi huomioon varsinaisen toiminnan suunnittelussa ja rakentamisessa.
- Tarvittavat luvat ratkaistaan ja myönnetään asianmukaisissa rakentamislupamenettelyissä.
- Toiminnot tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei merkityksellisiä haittavaikutuksia ympäristöön aiheudu.

8 Asemakaavan toteutus

Kaavan saatua lainvoiman, kaavan mukainen rakentaminen alueella mahdollistuu.

Rakentamisluvat voidaan myöntää kaavassa osoitetulle rakentamiselle kaavassa määritellyillä reunaehdoilla.

Nivan kortteliin sijoittuvasta mahdollisesta uudesta yhtenäiskoulusta on laadittu erilliset rakentamistapaohjeet ja havainnekuvat (liitteet), joilla ohjataan mahdollisen uuden yhtenäiskoulun (tai muun uudisrakennuksen) rakentaminen ulkoasultaan ja sijoittumisellaan siten, että rakennus sulautuu mahdollisimman hyvin osaksi olevaa kulttuuriympäristöä, mukaillen mm. vanhojen rakennusten koordinaatistoa, massoitteita, materiaaleja, värimaailmaa.

Kuopiossa 18.3.2025

